

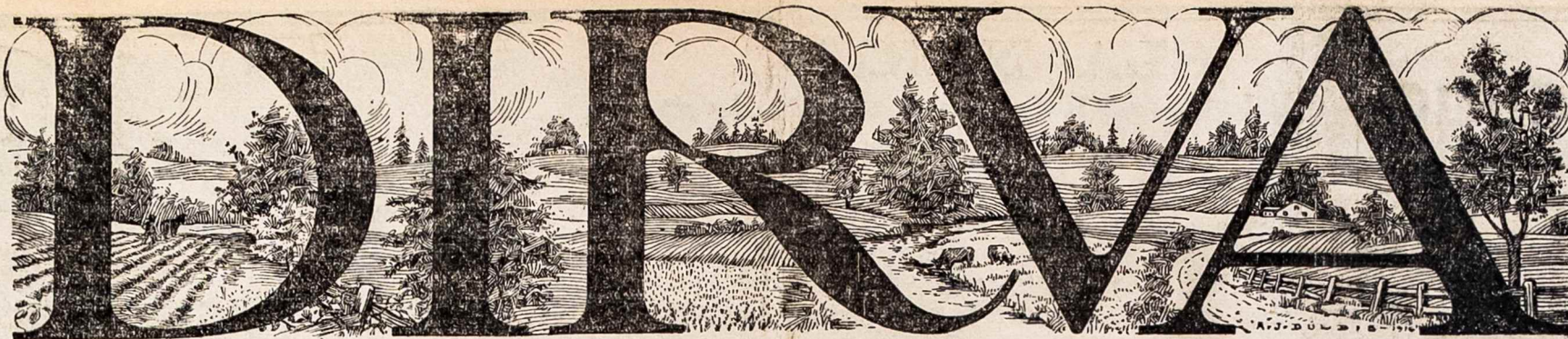
"DIRVA" (THE FIELD)

Lithuanian Weekly
The Only Lithuanian Newspaper in Ohio
Published Weekly in Cleveland by the
Ohio Lithuanian Publishing Co.

Annual Subscription Rate:
In the United States \$2.00
Canada and Mexico 2.50
Lithuania and other countries 3.00

DIRVA

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Post Office of Cleveland, Ohio, under the Act of March

No. 11

CLEVELAND, OHIO

PENKTADIENIS. KOVO-MARCH 13, 1936

KAINA 5c

47

21st YEAR (21-mi Metai)

Vokietija Užėmė Reino Neutralį Ruožta

ŠAUKIA KONFERENCIJĄ LONDONE

Paryžius. — Buvo sutarta šaukti specialią Lokarno sutarties garantų posėdį Genevoj, tačiau nutarta vietoj to suvažiuoti į Londoną ir tartis kas daryti su Vokiečių pasiūlymu su Reinlando.

Prancūzija sako neis į jokias derybas su Vokiečiais iki jie neištrauks savo kariumenės nuo Reino.

Rusija pareiškė savo nusistatymą nesitarti su Vokiečiais ir neiti į jokius nusileidimus iki jie Reinlande sėdės. Toliau, pažadėjo visokią paramą Tautų Sąjungai taikos nustatymo reikaluose.

Maskvos laikraštis "Pravda" sako kad Hitlerio siūlymas 25 metų nepuolimo sutarties yra tik "leidimas dumų į akis".

DARBAI IR DARBININKŲ ŽINIOS

Plieno darbai buvo nukritę po naujų metų, bet dabar vėl atsigrėbė ir dirba apie 57 nuoš. normalio.

Youngstown, Ohio, srityje plieno darbai pakilo iki 70 nuoš., kaip nebuvo per praėjusius šešis metus.

Šiuos darbus pakėlė padidėjimas automobilių gamybos.

New Yorko aukštųjų būdinkų keltuvų darbininkų streikas tęsiasi. Unijos vadai savo kovos iki galo.

Darbininkai reikalauja 48 valandų darbo savaitės, \$2 į savaitę mokesčio daugiau ir griežto prisilaikymo samdyti tik unijistus.

Providence, R. I. — Sustreikavo apie 1400 trokų vežiotojų Rhode Island ir kaimyninėse valstijose.

Unija reikalauja darbininkams mokesčio 50, 55 ir 60 centų į valandą.

Boston, Mass. — Rubsiuviai laimėjo streiką šešiose siuivyklose, ir pasirašius su unija sutartį darbininkai gryžo dirbti.

Washington. — Valdžia išdavė užsakymą Wright lėktuvų korporacijai padirbti 512 lėktuvams motorų, už \$3,850,000.

Washington, Pa. — Sugryžo dirbti 1400 angliakasių, kurie buvo sustreikavę už pirmenybės teisę darbe.

Jeannette, Pa. — Buvo sustreikavę 870 gumo išdirbystės darbininkų, bet po 5 dienų vėl sugryžo dirbti.

Paryžius, Kovo 11 d. — Prancūzija kalba apie pasitraukimą iš Tautų Sąjungos jeigu Anglija nesiims jėmų jos reikalavime kad Vokietija ištrauktų savo kariumenę iš Reinlando. To Prancūzija reikalauja Londono konferencijos, kuri prasidės Kovo 14 d.

LIETUVAI SIULO NEPUOLIMO SUTARTĮ

Berlinas, Kovo 7. — Vokietija pasiuntė savo kariumenę ir užėmė Reinlando nuginkluotą ruožta, tuomi aplūšdami visas savo su aliants padarytas sutartis.

Kartu su tuomi paskelbė kad Lokarno sutartis, kuri garantavo Vokietijos, Belgijos ir Prancūzijos rubėžius — ir Reinlando ruožta — nustoja egzistavus del Prancūzijos pasirašytos karinės sutarties su Rusija. Savo pasiūlymu užtvirtinimui jis paskelbė Vokietijos seimo rinkimus Kovo 29 d., kame jo darbai bus užgirti visos tautos vardu.

Apie tą savo pasiūlymą Hitleris įteikė kitų šalių atstovams pranešimus tuo pačiu laiku kai Vokiečių kariumenė ėjo į Reinlandą. Tuo pačiu momentu, žinios apie tai buvo išsiuntinėta į viso pasaulio sostines ir suinteresuotoms valstybėms.

Hitlerio pareiškimai

1. Vokietija pasiūnčia sakariumenę į Reinlando ruožta, po nusprendimo kad Lokarno sutartis yra mirus ir Vokietija turi teisę jį militarizuoti nepaisant Versailles sutarties draudimo.

2. Dabar kada Vokietija stoja ant lygaus laipsnio su kitomis didelėmis valstybėmis, apsiginklavus ir laisva, ji gatava įstoti atgal į Tautą Sąjungą, iš kurios pasitraukė už nelygybę.

3. Vokietija gatava pasirašyti 25 metų nepuolimo sutartį su Prancūzija ir Belgija, kurių sienas Lokarno sutartis apsaugoja.

4. Vokietija gatava sudaryti nepuolimo sutartį su visais savo kaimynais, rytuose ir vakaruose, kartu ir su Lietuva.

5. Vokietija gatava nustatyti su Prancūzija ir Belgija savitarpio neapginkluotus ruožtus kokius tik tos šalys nori.

6. Vokietija ragina pagaminti senai norimą vakarinės Europos oro sutartį, kuria visos valstybės galėtų bendrai oro spėkomis stoti prieš tą valstybę kuri pultų kitą valstybę.

PRANCUZIJA PASI-RENGUS KARUI

Paryžius. — Prancūzijos vyriausybė pareiškė kad ji gatava siūsti kariumenę, su aliantų pagalba, priversti Vokiečius apieisti Reinlandą, bet pirmiausia naudos visus taikos budus su Tautų Sąjungos pagalba.

Prancūzija tuoj pasiuntė kariumenę į visus fortus prie Reino upės, už kurios kitame krante jau stovi Vokiečiai.

Prancūzija reikalavo Anglijos ir kitų valstybių stoti į talką prieš Vokietiją, nes Prancūzai tiki kad Vokiečiai gali žengti gilyn į Prancūziją.

Reinlando Vokiečiai sulaukė savo kariumenės, sutiko ją labai iškilmingai ir džiaugsmingai.

Apie 25,000 Vokiečių inėjo į Reinlandą po ginklu, ir visa to krašto policija paversta į Vokiečių kariumenę.

Kadangi vienoje Reino pusėje stovi Vokiečiai, kitoje Prancūzai, kareiviai, tikima tarp jų susirėmimų, kurie gali privesti prie didesnių nesmagumų.

ANGLIJA DALYKA IMA ŠALTAI

Londonas. — Nors Prancūzija norėtų tuoj imti žygių išstumti Vokiečius iš Reinlando ruožta, Anglija ir tai žiuri šaltai ir galvoja kas daryti. Nenori imtis karinių priemonių.

Šiaip gi Anglija pareiškė kad jeigu Vokietija bandytų pulti Prancūziją, Anglija stos visomis spėkomis į pagalbą Prancūzams.

Tuo gi tarpu Rusijos ambasadorius Paryžiuje užtikrino Prancūzijai visokią pagalbą prieš Vokiečius.

Panašiai padarė ir Čekoslovakija, Rumanija ir Jugoslavija. Nuo jų neatsiliko ir Lenkija, kuri iki šiol lankstėsi Hitleriui ir manė kad tas gelbės Lenkams jų politikoje prieš kitas valstybes.

Lenkai, nusigandę kad Vokiečiai sekanciu žygiu neužimtų Danzigo karidoriaus, pasisakė Prancūzijai ištikimai pildysianti Prancūzijai duotą žodį pirmesnėse sutartyse.

KRUVINOS RIAUŠĖS ISPANIJOJE

Madridas, Ispanija. — Poringimų ir gerų laimėjimų, Ispanijos raudonieji daugelyje vietų stengė riaušes, užpuolė daug bažnyčių, vienuolynų, tikybinių mokyklų, jas degina, plėšia, išniekina šventenybes.

Nuo rinkimų, kurie įvyko Vasario 16 d., jau užpulta ir sudeginta arba apgadinta 27 bažnyčios ir vienuolynai. Susirėmimuose jau užmušta virš 50 žmonių.

Kairiųjų valdžia jau mato kad sunku suvaldyti savo įtuzusius sekėjus.

ANGLIJOS KARALIUS GLASGOWE

Glasgow, Škotija. — Anglijos karalius Edward VIII apsilankė šiame mieste. Jį čia oficialiai priimti komunistiška miesto taryba atsisakė, taigi karalius apsilankė tik tam tikrose vietose, buvo nuvažiavęs į darbininkų gyvenamas dalis, aplinkė keletą skurdžių namų, apžiūrėti kaip vargšai gyvena. Nudžiugę tokiu aplankymu, žmoneliai sakė, "tegel laimina jus Dievas kad musų vargšų neužmiršot".

Karalius taipgi aplankė baigiamą įrengti didžiausią pasaulyje pasažierinį laivą, "Queen Mary", kuris pradės plaukioti Birželio mėn.

ITALIJA ŽADA REMTI PRANCUZIJĄ

Roma. — Italijs pasireiškė palaikysianti Prancūzijos pusę atsitikime Vokiečių puolimo ant Prancūzijos.

Italijs sutinka sulaikyti karą Etiopijoje jeigu Tautų Sąjunga atšauks sankcijas prieš Italiją.

Sankcijos atšaukus ir karą pertraukus, Mussolini sako baigtų Etiopijos ginčą derybomis ir dirbtų išvien su aliantais Europos taikos sustiprinimui.

125 MILIJONAI DOLARIŲ KELIAMS

Šį pavasarį bus pradėta visoje šalyje kelių darbai kuriems bus praleista 125 milijonai dolarių. Tie darbai svarbiausia bus padarymas pravažiavimų po arba virš gelžkelių bėgių, išvengimui nelaimių automobiliais važiuojant. Bus sudėta reikalingi signalai, valstybinį viešelių praplatinimai reikalingose vietose, išlyginti perdideli užsikimimai, ir tt.

TYRINĖS TOWNSEND PLANO VEIKIMA

Washington. — Atstovų Butas paskyrė \$50,000 įsteigimui komisijos kuri tyrinės Townsendo ir kitus senatvės pensijos įieškojimo planus. Valdžia nori iširti ar kas nesinaudoja iš senelių rinkdamos pinigų visokiais pažadais iškovoti jiems senatvės pensiją.

ETIOPIJOJE UŽMUŠTA 50 ŽMONIŲ

Addis Ababa. — Kovo 11 d. Italų kariški lėktuvai užpuolė ir bombardavo miestą Debra Markos, kame užmušta 50 žmonių, iš jų 30 moterų.

GAL NEDALYVAUS OLYMPIADOJ

Geneva. — Keleto Europos valstybių sporto vedėjai pareiškė kad iš priežasties Vokiečių kariško užsi-mojimo prieš Prancūziją, tų šalių sportininkai nebus leidžiami vykti į Olimpiškus žaislus, kurie rengiami Vokietijoje šią vasarą.

PLIENĄ TARPINA SAULĖS SPINDULIAIS

Los Angeles, Cal. — H. E. McCoy, šio miesto išradėjas, darė bandymus tarpinti plieną saulės spindulių karščiu, ir tas jam pasisėkė: jis sukoncentravo saulės spindulius su pagalba 60 veidrodžių stiklų, kurie mesdami saulės karštį į vieną vietą, sudarė 4000 laipsnių karštį ir tuo karščiu pradeginta skylė per plieno plotvę, tirpstantis plienas varvėjo kaip svietas.

Jis tikrina kad su panašiu įrengimu pagalba kada nors saulės spinduliais bus varoma dirbtuvių mašinos.

Toliau, jis sako kad jau svarstoma klausimas mirusių žmonių lavonų deginimo saulės spinduliais, kas turi ir tam tikrą poetišką reikšmę. Parodymui kad tas galima bus padaryti, McCoy padėjo dviejų svarų kraliką po sukoncentruotais saulės spinduliais. Jis pavirto į dumus ir garus ir dingo poros minutų bėgyje.

ŠALČIŲ NUOSTOLIAI

Ohio valstijoje šios žiemos dideli šalčiai padarė milijonų dolarių nuostolių. Miestai ir valstija turės padėti apie penkis milijonus dolarių vien tik ištaisymui viešelių ir gatvių k šaltis sudraskė. Prie to, padaryta dideli nuostoliai visų ukiams ir kitais atžvilgiais. Savu keliu, šalčiai sudarė ir daugiau darbų, kelių ir gatvių taisymui, gelžkeliams biznio, angliakasiams prisiėjo dirbti pilną laiką.

ATVAŽIAVO 200 ŽYDŲ

New York. — Čia atvyko 200 Žydų pabėgėlių iš Vokietijos. Trumpu laiku atvyks jų dar daugiau.

9 užmušta. Milane, Italijoje, automobilių ir lėktuvų motorų dirbtuvė sugrime užmušta 9 darbininkai.

Varšava. — Vienam miestelyje Lenkijoje riaušės prieš Žydus užmušta du Žydai.

Nužudė tėvą. Reading, Pa. — Louis Toontas, 14 m. amžiaus vaikas, prisipažino nužudęs savo tėvą, už jo žiaurų apsiėjimą su šeima.

"DIRVA" (THE FIELD)

Savaitinis Laikraštis
Vienatinis Lietuvių Laikraštis Ohio Valst.
Išleidžia Penktadienis Clevelande
Ohio Lietuvių Spaudos B-vė

Metinė Prenumerata:
Suvienyotos Valstijose \$2.00
Kanadoje ir Meksikoje 2.00
Lietuvoje ir kitose šalyse 3.00

DIRVA

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Didelis Potvinis Kaune

Kaunas, Kovo 11 d. — Nemune vanduo staiga pakilo ir Kaunas liko apsemtas vandeniu taip kaip jau senai buvo. Senojo miesto dalyje 5,000 žmonių liko be pastogės. Vanduo pakilo 20 pėdų virš normalio.

(Kaip atmename, Kalėdų laiku ir Sausio mėnesį oras Lietuvoje buvo šiltas. Tačiau, kaip Vasario 18 d. "Lietuvos Aidas" rašo, Lietuvoje prasidėjo smarkūs šalčiai, taigi upės užšalo, ir prisnigo. Dabar matomai įvyko staigus atleidimas, ir Kaunas, gulintis tarpusakyje Nemuno ir Neris upių, atsidurė potvinyje. Potviniai visada užklumpa Kauno senojo miesto dalį, apie Katedrą ir Rotušę.)

ATVYKSTA SVEČIAS IŠ LIETUVOS

Kaunas, Kovo 7 d. (DULR telegramas). — Šiandien išvyko į Suv. Valstijas Pasaulio Lietuvių Sąjungos sekretorius Dr. Leimonas. Jis kartu atsiveža Pasaulio Lietuvių Sąjungos jau paruoštą statutą, kuris bus patiektas Sąjungos nariams gyvenantiems Amerikoje svarstymui. Kartu jis atsiveža kolekciją Lietuvos liaudies dirbinių ir suruoš Lietuvos kolonijose parduodas. Jis mano aplankyti visas Lietuvos organizacijas, o taip pat tartis del sudarymo Pasaulio Lietuvių Muzejaus.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBES ŠVENTES ATGARSIAI

I. Kaunas, Vasario 16, 1936.
"Jo Ekscelencija Franklin D. Roosevelt, Washington, America."

Nuosirdžiai dėkoju Jūsų Ekscelencijai už sveikinimus ir gerus linkėjimus, kuriuos Tamsą malonėjai pasiūstė Lietuvos tautinės šventės dienos proga, ir užtikrinu kad tamstos labai malonus dėmesis giliai palietė mane, lygiai kaip ir Lietuvos žmones.

Antanas Smetona.
Be Amerikos Prezidento, Lietuvą sveikino dar šių valstybių Prezidentai: Latvijos, Estonijos, Čekoslovakijos, Argentinos, Turkijos.

II. Lietuvos Prezidento Antano Smetonos radio kalba, pasakyta Europos kraštams Vasario 16-tos proga, buvo tokia:

"Didi yra šiandien Lietuvių šventė. Ji primena jų tėvynės laisvės atgavimo pradžią. Lietuva, kaip ir jos santarvininkės — Latvija ir Estija — apsisprendė nepriklausoma valstybe pasibaigiant didžiajam karui. Tai, palyginti, mažai kraštų, tačiau jų kultūrinė pažanga pasirodė itin sparti ir žymi, kai atsipalaidavo iš svetimo jungo. Tuo gali kiekvienas įsitikinti, sulyginęs Pabaltiję prieškarinę buitį, kai buvo svetimoje valdžioje, su dabartine buitimi. Taigi Pabaltijys vertas buvo to dėmesio, kurs jam suteikta priimant nepriklausomų valstybių šeimoni. Juk jis, nevaržomai ugdydamas savo tautišką kultūrą, didina ir visos žmonijos kultūrinį lobį. Įveikdamas visokias laiko negeroves, jis drąsiai žygiuoja pro įvairias nerimo audras. Rimti ir taiką palaikyti, bendrai dirbti geroje kitų tautų talkoje yra Pabaltijo mažųjų tautų didžiausias noras."

"Šiandien Lietuviai šventiškai nusitelkę, minėdami tą dieną, kurią buvo jų tėvynės laisvės paskelbta, atsimindami ir savo didingą praeitį, kada Lietuva siekė nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų. Toji praeitis nūdien tik gražus atsiminimas, įrašytas istorijos lapuose. Dabartinė Lietuva su Klaipėdos uostu tik labai maža dalis buvusiosios, prie Nemuno ir Neris upių."

"Tautos šventė nėra vien tik džiaugsmingas įvykis: tai kartų diena kurią Tauta gali ir net privalo padaryti savo atliktų darbų apskaitą ir privalo su teklus apsvarstyti savo ateities planus. Tai ypatingai tinka Lietuvai kuri, švesdama savo nepriklausomybės atgavimo atnionioliktą sukaktį, negali nepagalvoti apie tam tikrą 1920-tai, tačiau jų kultūrinę pažangą pasirodė itin sparti ir žymi, kai atsipalaidavo iš svetimo jungo. Tuo gali kiekvienas įsitikinti, sulyginęs Pabaltiję prieškarinę buitį, kai buvo svetimoje valdžioje, su dabartine buitimi. Taigi Pabaltijys vertas buvo to dėmesio, kurs jam suteikta priimant nepriklausomų valstybių šeimoni. Juk jis, nevaržomai ugdydamas savo tautišką kultūrą, didina ir visos žmonijos kultūrinį lobį. Įveikdamas visokias laiko negeroves, jis drąsiai žygiuoja pro įvairias nerimo audras. Rimti ir taiką palaikyti, bendrai dirbti geroje kitų tautų talkoje yra Pabaltijo mažųjų tautų didžiausias noras."

III. Lietuvos pagerbimas Latvijos mokyklose. Latvijos švietimo Ministerija išleido patvirtinimą kad Vasario 16-ta Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga, būtų apvaikšoni Latvijos mokyklose. Tokiu būdu Lietuvos-Latvijos broliškantikiiai pradėta auklėti iš pat pamatų.

Lietuvos Pasiuntinybės Informacijų Skyrius, Washington, D. C.

PITTSBURGH

JANUSKEVIČIUS RODYS LIETUVOS PAVEIKSLUS KOVO 15

Pittsburgho Lietuviai taipgi turės progos pamatyti J. Januškevičiaus puikius spalvuotus Lietuvos paveikslus-filmas, kurių rodymas bus jau šį sekmadienį, Kovo 15 d., South Side Lietuvių salėje, 1721 Janet St. Pradžia bus lygiai 7 val., įžanga suaugusiems 35c., vaikams 15 centų.

Pelnas skiriamas Lietuvų Kambario fondo naudai.

Pirmą kartą gausit progos pamatyti Lietuvą jos tikrose spalvose ir daugybę gražių vaizdų, puikią Lietuvos kariūmę, Pasaulio Lietuvių Kongresą ir kitas įdomybes. Ateikit visi. Kviečia Komitetas.

LIETUVIŲ KAMBARIO REIKALAI

9-TAS SĄRAŠAS AUKAVUSIŲ LIETUVIŲ KAMBARIO FONDAN

Abecijonas V., N. Britain, Ct.	\$2.00
Abisilienė A., Romulus, Mich.	1.00
Avietėnaitė M., Kaunas	
(dovana: dvi Liet. meno knygos)	
Bacėnas A., Parnassus, Pa.	5.00
Bacėnukė A., Carnegie, Pa.	2.00
Bakanas S., Pittsburgh	1.00
Barzdaitienė A., Pittsburgh	1.00
Boreika V., S. Orange, N. J.	1.00
Bulkelaitė O., Detroit, Mich.	.50
Bugailiškis J., Waterbury, Ct.	5.00
Bulota A., Marijampolė, Lt.	50.00
Dapkus M., E. Dearborn, Mich.	5.00
Dauksys V., Brooklyn, N. Y.	1.00
Danauskas J., Waterbury, Ct.	1.00
Gaigalaitis Prof., Klaipėda	5.00
Glemžaitė M., Lietuva (dovana - senoviška pirščių juosta)	
Grinius Dr. K., Kaunas (dovana - dvi senovinės priekabės)	
Imbrasienė M., Pittsburgh	1.00
Kiburis O., Brooklyn	5.00
Kubilius Kun. B. F., S. Boston	5.00
Kutkauskas M., Detroit, Mich.	1.00
Liet. Nepriš. Lit. Pašalpinis	
Klubas, Daquesne, Pa.	21.50
Mičulienė A., Pittsburgh	3.00
Markelis V., Klaipėda, Lt.	10.00
Mažeika S. P., Chicago	5.00
Povilionienė J., Pittsburgh	1.00
Rustieka Pulk., Kaunas	2.00
Samulevičius J., Pittsburgh	1.00
SLA. 48 kuopa, Portage, Pa.	3.15
SLA. 3 Apkritis, Pittsburgh	2.47
Strikolis Dr. M. T., Chicago	2.90
Sirvaitienė M., Detroit	1.00
Sandaros Moterų Kuopa, Pittsburgh	40.00
SLA. 40 kp. Pittsburgh	44.30
Smetona A., Lietuvos Prezidentas, Kaunas	100.00
Smetona Julius, Kaunas	10.00
Stanis Iz., Brooklyn	2.00
Strikulis K., Waterbury	3.00
Slakutis J., Detroit	1.00
Sukaitis V., Waterbury	1.00
Tubelis Juozas., Lietuvos Minist. Pirm., Kaunas	600.00
Uvikas M. K., Omaha, Nebr.	1.00

Sausio 30 d. 1936 m. fonde buvo \$2861.70. Tai dar nemažai truksta iki pilnos sumos, \$5,000. Kurie mėgiate Lietuvų meną ir manote jog pravartu to mūsų meno, mūsų stiliaus pavyzdžius įamžinti šiame vartiname pasaulyje, prisidėkit su savo aukomis. Pinigines aukas siųskit adresu: V. Zambliuskas, 31 Minooka St., Pittsburgh, Pa. Money orderius rašykite: Lithuanian Memorial Foom Fund. Didelė ar maža auka yra gera, ir gausite už jusų atsiųstą auką palidijimą. Liet. Kambario Fondo Spaudos Komisija. J. Baltrušaitis.

ATVEŽTA DAUG MĖSOS IŠ LIETUVOS

Siomis dienomis atėjo iš Kauno "Maisto" bendrovės didelės transportas mėsų del A. S. Trečioko, Newark, N. J., Amerikos Lietuvių Vaizbos Buto, Pittsburgh, Pa., Marijanapolio Kolegijos, Thompson, Ct., ir P. V. Jurgėlos, Brooklyn.

Dalis atsiųsto produkto iš muitinės jau išimta ir skubiai vietos Lietuvių tarpe yra skleidžiama.

Produktas visais atžvilgiais yra tinkamas ir vartotojų mėgiamas.

Chicago

LANKĖSI ADV. N. RASTENIS

Siose dienose Chicagoje lankėsi Adv. Nadas Rastenis iš Clevelando, kandidatas į SLA. prezidentus. Pasimatė su daugeliu veikėjų, sakė kalbą per radio, ir dalyvavo Birutės vakare. Chicagiečių tarpe p. Rastenis paliko gero įspūdžio.

Chicagoje laukiama atvykstant SLA. Centro Sekretoriaus M. J. Viniko oficialiais organizacijos reikalais.

AMALGAMATED CLOTHING WORKERS OF AMERICA 25 M. JUBILEJUS

Sausio 10 ir 11 d. Chicagiečiai darbininkai apvaikščioms 25 metų sukaktuves nuo įsikurimo rubsiuvių unijos. Iškilimės buvo tokia tvarka: Sausio 10 d. Chicago Civic operos name buvo koncertas su plačiu programu, o 11 d., banketas su programu ir kalbomis A. C. W. name. Unija apturėjo daug sveikinimų iš kitų miestų.

Per tuos 25 metus Chicago sūvėjų unija išlaikė prieš visokių izmus, ypač bolševizmą, ir pastarais laikais depresiją, niekas nepajiegė išardyti sūvėjų vienybės. Darbdaviai čia pirmininiai pripažino uniją, ir iš to buvo abiem pusėm pakenčiamai gerai.

Per tuos 25 metus unijos gyvenime buvo daug linksmybių ir liudnų nuotikių. Vieni unijos nariai paseno, mirė, kiti apsidė ir jau vaikus užaugino, kurie taip pat vedė.

Chicagos sūvėjų unijai daug kaštavo 1910 ir 1915 metų streikai. Lietuviai tose kovose žymiai dalyvavo, iš jų Lazinskas ir Nagreckas liko nušauti, o Lungevičius ir šiandien vaikščioja su kulka krutinėje. O kiek nukentėjo sužeidimais ir areštavimais, ir tt. ir tt.

Tiem nušautiems Lietuviam, kruvoje palaidotiem, Lietuvų skyrius pastatė paminklą, rūpinasi jų kapu, kapas visada gražiai aptaisomas ir Kapų dienoje visada padedama ant kapų vainikų.

Mes Lietuviai ukininkų sunęs, sveiki ir stiprūs, atlaikėm tas kovas, o streikaužiai ir mušėlis daugiau nukentėjo, kiek jų mirė ir sužeista aš ir nežinau. Po streikų, unijos vadovybė paėmė kiti, Lietuviai paliko užpakalyje.

Lituviai turi savo skyrių toje unijoje, tarp savęs gyvena taikiai ir su kitų tautų skyriais gražiai sugyvena.

Sveikinu Bostono Lietuvius rubsiuvius, su kuriais buvau 35 metai atgal, ir Brooklyniečius, kur dirbau 27 metai atgal. Ne užmirštu ir Rochesterio unijos draugus, su kuriais darbavau prieš daug metų.

K. Rugis,
2025 W. Walton St.
Chicago, Ill.

SCRANTON, PA.

Lietuvių tautiškos parapijos salėje užgavėnių vakare, Vasario 25, atsibuvo didelė vakariene su koncertu. Programme dalyvavo tautinės seminarijos klierikai, vietiniai solistai, solistės, ir parapijos choras po vadovystę naujo vargoninko.

Publikos buvo virš trijų šimtų ir visi buvo užganėdinti ir tik vakariene bet ir koncertu, kuris gražiai posisekė. Užbaigiant muzikalį programą, kalbėjo vietinis klebonas Kun. Zutauskas, pasakydamas įspūdingą kalbą, kviečiant visus prie tautiško susipratimo ir vienybės.

Seimininkės vakarienės parucėjos buvo labai atakančios ir prityrusios ir gražiai aptarnavo suvirš tris šimtus atsilankusių svečių.

Daugiau tokių gražių vakarų. Ten Buvęs.

SLA. NARIAI

Balsuokit už šį Tautinį Kandidatų Sąrašą

PrezidentuADV. NADAS RASTENIS,
Vice PrezidentuADV. ANT. O. ŠALNA,
SekretoriumM. J. VINIKAS (dabartinis)
IždininkuADV. J. S. LOPATTO,
Iždo globėjaisST. MOCKUS, J. ZALATORIUS,
Daktaru kvotėjuDR. MIKOLAINIS

S. L. A. VALDYBOS RINKIMŲ BALSAVIMAI JAU PRASIDĖJO

KAIP BALSUOTI UŽ SAVO KANDIDATUS

Siose dienose jau prasidėjo SLA. Pildomosios Tarybos rinkimai. Visuotinu balsavimu išrinktieji kandidatai ir liks Susivienijimo viršininkais sekančiais porai metų, ne taip kaip budavo seniau, kuomet seimas gelutiniai rinkdavo arba užtvindavo Pildomąją Tarybą.

Pereitame seime socialistai, gerai susiorganizavę, pravarė toki patvarkymą, tikėdami kad jie visada laimės visuotiniuose balsavimuose.

Kadangi Susivienijime yra daugiau tautinio elemento ir viskas ko jam reikia tai sukrusti, skaitlingai dalyvauti kuopos susirinkimuose ir balsuoti už tautininkus kandidatus, ir rinkimai gali nusiųti mūsų pusėn.

Kiekvieno SLA. nario, vyro ir moterės, pareiga yra eiti į savo kuopos susirinkimą, kada bus paskelbta balsavimai, ir atiduoti balsą už viršuje pažymėtus asmenis. Jie yra dori, patikimi veikėjai ir Susivienijimui tinkamiausi vadovai.

AKRON

SMULKIOS ŽINELĖS

Pas pp. Višnelius lankėsi jos brolis p. Šeškevičius iš Clevelando.

Kiek laiko atgal, pas savo seseris ir švogerių pp. Norkus ir Andriuskevičius lankėsi jų sesuo su švogeri ir jų senenai apsiavedę sunus su savo žmona, iš Conn. valstijos. Jaunavedžiams Akronas labai patiko, jie pelenkinti Lietuvį vaišingumui. Jie aplenkė didžiules šio miesto gumų išdirbystes.

Paskiau nuvažiojo pas fermerius Praspaliaukus, paviešėjo jų ukyje, ir grįžo atgal. Pas K. Bartkų lankėsi jo sunus Antanas iš Chicagos. Paviešėjęs pas tėvą grįžo namon. Katnas.

PUIKŲ PAVEIKSLAI. Labai smagu pažymėti kad mus aplankęs filmininkas Juozas Januškevičius Jr. parodė įdomius krutamus paveikslus iš Lietuvos. Paveikslai spalvuoti, ir tokie gražūs kad nieko panašaus nesam matę. Gėlės, žmonių veidai, ir padangės matomos jų tikrose spalvose, kas tiesiog džiugina. Kiekvienas pasistengkit šiuos paveikslus pamatyti kur tik Januškevičius lankysis.

DAR NESUSITAIKĖ. Good-year gamų dirbtuvėje streikas dar tęsiasi ir susitaikymo neprita. Pasidarė dikčiai nesmagumo kada miesto mayoras įsakė miesto darbininkams nūgrauti streikerių ties dirbtuvės vartais išstatytas budas, kuriose buna sargai prižiurintieji streiklaužiai ir darba veržimasi. Streikeriai jų palapinių griovimui pasipriešino, ir kilo apsimutymdas. Tuojau buvo atsiųsta daugiau policijos ir ties vietas. Pagaliau miesto darbininkai atsisakė palapinės griaučių, už ką, miesto mayoras paskelbė, 30 darbininkų bus atleista iš miesto darbų.

Siaip apie dirbtuvę ramu ir dirbtuvė nemėgina dirbti. Spėjama kad trumpoje ateityje bus prieita prie sutarties ir darbininkai galės grįžti atgal prie savo darbų. Kuri pusė laimės — darbininkai ar kompanija — dar sunku pasakyti, nes abi pusės laikosi tvirtai ir užsispyrusiai. Ilganosis.

WATERBURY, CT.

Pas mus Waterburyje yra daug Lietuvių ir visi beveik skelbiasi save Lietuvių gyne, neįeis ir žadintojais. Bet reikia pasakyti tiesa. Tikrai, yra Lietuvių kad galėtų nuveikti gero nemažai, bet kodėl jie neveikia? Štai Waterburio Lietuvių veikla. Vienas biznierių skelbiasi turįs geras planus Lietuviųbei platinėti, bet jų planų neįvykdo. Gal tie planai jau nuseno besirengiant juos vykdyti. Šiaip gi, kas būtų tikrai reikalinga nieko...

Bendrai patartina Waterburio Lietuviams imtis dirbti tautinį darbą, tėvynės Lietuvos ir visų Amerikos Lietuvių labui. J. Galinis.

ATVYKSTA SVEČIAS IŠ LIETUVOS

Smagu man pranešti Amerikos Lietuvių visuomenei jog ilgametis Vilniui Vaduoti Sąjungos Reikalų vedėjas ir "Musų Vilniaus" redaktorius, Vincas uždavinys, laivu "Berengaria" atvyksta į New Yorką šio Kovo 17 d., kaip žurnalistas iurintis tikslą pažinti arčiau šios šalies gyvenimą. Jisai ketina čia užtrukti šiek-tiek ilgesnį laiką.

Amerikos Lietuviai turės progos iš jo lūpų išgirsti naujaisių žinių apie Lietuvą ir okupuotus Lietuvos kraštus. Kan. F. Kemėsis.

"MARGUTIS"

Skaitykit "Margutį", komp. A. Vanagačio leidžiamą muzikos žurnalą. Bina du kartus į mėnesį. Kaina metams \$2.00. Prisiųskit 10c pašto ženkleliais, gausit vieną numerį pamatymui. Antrašas:

"MARGUTIS"
6812 So. Western Ave.
Chicago, Ill.

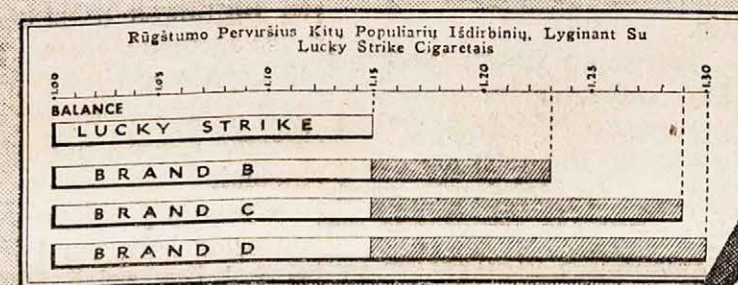
Luckies

lengvas užsirūkymas

IŠ TURININGO, BRANDAUS-KŪNO TABAKO — "IT'S TOASTED"

Luckies yra mažiau rūgštūs

Copyright, 1936, The American Tobacco Company

STANDARDINIS VIENODUMAS

Paprastos mechaninės smulkmenos cigaretų gaminyje yra stebėtinais svarbios. Nuo jų priklauso fizinės cigaretės ypatybės, kaip kad svoris, dydis, diržingumas, drėgnumo-palaidymo ypatybės, priklausymo vienodumas — produkto vienodumas — nes visa tai giliai veikia į jo degimo būdą ir sudėtinę jo dūmo dalis.

Lucky Strike Cigaretų gamyboje visos šios ypatybės yra rūpestingai standartizuotos ištobulinimui LENGVO UŽSIRŪKIMO.

LUCKIES YRA MAŽIAU RŪGŠTŲ! Nesenai padaryti cheminiai bandymai parodė, jog kiti populiarūs cigaretės išdirbiniai turi rūgštumo pėrviršių nuo 53% iki 100% daugiau negu Lucky Strike.

* Daviniai Patikrinta Nepriklausomų Cheminių Laboratorių Ir Tyrimo Grupių

"IT'S TOASTED" — Jūsų gerklės apsauga — prieš knitėjimus — prieš kosulį

KANADOS NAUJIENOS

TORONTO, ONT.

DU VAKARAI

Vasario 22 d. parapijos salėje Sv. Jono pašalpinė draugija surengė gražų vakarą, suvaidino vieno veiksmo farsą, "Po Apsigarsinimo", roles atliko pažymesni mūsų scenos veikėjai. Buvo ir dainų, kurios išėjo gana puikiai. Po programos tęsėsi šokiai, griežiant Toronto Lietuvių dūdų orkestrui. Publikos atsilankė gana gražus buris. Nors mūsų socialistai šį parengimą boikotavo, bet publika nepaisė jų atkalbinėjimų, nes moka atskirti pelus nuo grūdų.

Vasario 25 d. Toronto jaunimo klubas surengė užgavėnių vakarą parapijos salėje. Šokiams griežė Angliškas orkestras. Gražų įspūdį darė čia gimusio jaunimo toks vieningas atsilankymas į šokius. Visai laitis.

BROOKLYN, N. Y.

GRIGAITIS ŽUVAUJA. Čia lankosi Chicagos cicilikų papė Pijūšas Grigaitis, kurio misija buvo žuvait delegatų ir užsiurbt politikierius rengtis į Susivienijimo Lietuvių Amerikoje seimą šią vasarą. Jau Chicago visiems darsidė jo darbai ir bizneliai, tai dabar jis jiesko liznių rytinėse valstijose. Žmonės kužda kad jam keliorės kaštus apmokas Gugis iš "forklozuotų" morgičių pelnų.

PROTESTO MITINGAS. Vasario 23 d. New Yorke buvo surengtas masinis Lietuvių ir Ukrainiečių protesto mitingas prieš Lenkus. Nuo Lietuvių tame mitinge kalbėjo Jonas Vapars. Dabar dalyvaukit visi.

KEARNY, N. J.

LIETUVIŲ ŽINIAI

Čia gyvuoja Lietuviai vadovaujama statybos ir paskolos draugija, po vardu Schuyler. Nors pereinatis metais buvo gana blogi metai, ir kitos panašios finansinės istaigos nusiškundė, tačiau ši Lietuvių istaiga pereinatis metais išmokėjo dividendų virš 3 nuos.

Taigi, Lietuviai, kam jums laikyti savo pinigus kitur ant mažų nuosimčių, jei savo vienuolaučių užlaikoma istaiga moka daugiau? Draugija yra po priežiūra New Jersey valstijos bankų departamento, ir jūsų sudėti pinigai yra tikrai saugūs.

Dabar prasideda naujos šios istaigos serijos, ir tam tikslui yra rengiama prakalbos del Harrisono Lietuvių, kurios atsisbus Svetulio salėje, 201 John St., Harrisone, penktadienio vakare, Kovo 13 d. nuo 7:30 v.

Kiek laiko atgal ten buvo surengta prakalbos, ir daugelis graudinosi jog nežinojo apie jas. Dabar dalyvaukit visi. J. V. Baltrušaitis.

K. S. Karpius

"DIRVOS" REDAKTORIAUS K. S. KARPIAUS

Kelionė Lietuvoje

IR KITOSE ŠALYSE

(Tęsinys iš pereinamojo num.)

VILKAVISKYJE IR NAUMIESTYJE

RUGP. 26. — Prieš temstant, su savo giminiečių Antanu Bubniu atvykstant į Vilkaviškį, tą Suvalkijos miestą, apie kurį girdėdavau dar ir mažas vaikas budamas, nes čia gyveno mano motinos pusbrolis, Juozas Kizikevičius, ir vėliau čia amato mokinosi mano brolis, Juozas. Jiedu iš Vilkaviškio ir į Ameriką išvažiavo. Taigi Vilkaviškis buvo man žinomas, nors niekad nesu čia buvęs.

Vilkaviškyje jokio ypatingo reikalo neturėjau, bet buvau pasiryžęs važiuoti į Kudirkos Naumiestį, aplankyti Dr. Vinco Kudirkos, mūsų Tautos Himno tėvo, kapą, o iš Marijampolės nuvažiuoti galima tik per Vilkaviškį. Iš Marijampolės eina gražus plentas iki pat Naumiesčio, bet jis vietomis buvo sugedęs ir kaip tik šiuo laiku taisomas, taigi važiuojimas buvo įvairus, ypač artyn Naumiesčio.

Prieš išvažiuojant į Lietuvą jau turėjau mintyje važiuoti į tuos tris miestus, taigi Clevelandietį, Ona Pečkaitienę, įdavę laišką apsilankyti pas jos brolių, Praną Kuncaitį, Vilkaviškyje. Žinojau kad gausiu pas juos ir nakvynę, taigi ant nakties važiuavau kaip pas savo giminės. Kuncaičiai kaip tai man buvo pažįstami, nors irgi tiek kaip pats Vilkaviškis, iš girdėjimo, bet jų vaikus pažinau lankydamasis Lietuvoje 1928 metais: tada Kaune draugavome su jų sunum, aviacijos kapitonu, ir su jų dukrele, mokytoja. Kapitonas sekantį metų žuvo kuomet skrendantį jų lėktuvą užsiedė. Jų dukrė, dabar jau ištėjęs, gyvena prie tėvų. Kuncaičių vienas sunus ir viena dukrė gyvena Clevelande. Taigi visa jų šeima man pažįstama, ir todėl buvau priimtas ir apnakvdyntas kaip geras svečias.

Vilkaviškis yra apskrities miestas, taipgi vyskupijos miestas, vyskupaujama Karosas, ir turi kunigų seminariją. Vyskupo pareigas eina Vysk. Rainys, nes Karosas yra jau senas. Ir čia Rusiška cerkvė paversta į katalikišką bažnyčią, kuri naudojama kareiviams.

Vilkaviškis tik pakraščiais turi kelis naujus namus ir puikiai naują mokyklą, šiaip miestai nerodo jokio progreso, žymu senumas ir stovėjimas vietoje. Katalikiška didžioji bažnyčia yra murinė, pilkai tepta, išrodo sena, nes sena ir yra.

Atvažiuojant į Vilkaviškį, sumaniau atlikti ir savo dėdę, tėvo brolių, Antaną Karpavičių, kuris kitados buvo Amerikoje, dabar ukininkauja Teiberių kaime, keli kilometrai į Naumiesčio pusę už Vilkaviškio, nepertoli plento. Būbį pasiunčiau į kaimą pranešti apie mano atvažiuojimą.

KĄ KALBA MAŽAZEMIS UKININKAS

RUGP. 27. — Pernakvojau, ir kai atsikėliau man pasakė kad atvažiuo Bubnys su mano dėde iš ukės vežtis mane pas save. Rytas buvo gražus. Belaukiant pusryčių, su Kuncaičiais apkalbėjome įvairius dalykus. Klausiau ir radio programos iš Maskvos. Ryto metu, kada visi burzujai — atsiprašau, aukštieji komisarijai, — pusryčiauja taip kaip aš, nesukubėdami ir darba, Maskvos radio programos labai puikus: duoda klasišką muziką geriausių muzikantų išpildoma. Visą rytą Italijai artistai, kurie Maskvoje viešėjo, rėkė-dainavo puikiausias arijas iš operos "Lucia d'Ammermoor", su orkestro pritarimu. Be abejo, to programos klausėsi tik komisarijai, nes darbininkai senai jau dirbo, ir jie nesupranta klasiškos muzikos.

Kuncaičių dukrė pasakojo kad tuose Maskvos radio programuose šalia muzikos buna labai daug komunistinės propagandos, daugiausia tik vakarais, kada darbininkai namie. Ryto metu matomai palinksminti gera klasiška muzika visi sovietų carai, carukai, komisarijai ir jų paūlės.

Po pusryčių, einant į miestą, kur manęs laukė dėdė, palydėdama Kuncaičių dukrė pasakojo apie kurstymus ukininkų streikuoti ir Vilkaviškio apeliokė. Pasakojo kad ukininkus kursto ir streiką remia seniau buvę valdžioje kitų partijų veikėjai, krikščionys demokratai, kurie dabar likę be vietų. Sako, labiausia reikalaujama kad pasitrauktų iš vietų ministeris pirmininkas Tubelis ir žemės ūkio ministeris Aleksa. Jeigu tos permainos pasidarytų, tame nieko blogo, sako ji, tik pareiškė susirūpinimo kad tuomi Lietuviai sumišimu nesusinaudotų Vokietijos siena nuo Vilkaviškio tik keliolika kilometrų, o jau prie Naumiesčio tik

už upelio ir Vokietija. Taigi čia lengva ir Vokietijai pasiekti sau patsidavėlius ir jiems lengva su Vokietijai susisiekti. Visokių atsisaukimų kurstančių ukininkus streikuoti, apsindeintų daryta Lietuviška kalba, daugiausia ir plito tarp šių Suvalkiečių.

Kaip tik kur nors apsiereiskė kibirkštėlė kurstanti ukininkus, ją į didelę ugnį išpusti šoko visi: ir Lietuvos valdžios priešai pačių Lietuvių partijų vadai, ir valdžios duoną valgyti norintieji jų draugai, ir Vokietiai, ir komunistai.

Nuėjus į kiemą kur buvo sustojęs mano dėdė, radau jį atvykusį vienu arkliai, nedideliu vežimu turinčiu vieną dyšelį. Na ir prasidėjo kelionė, apie 7 kilometrus, į ukį. Kartu važiuo ir Bubnys, nes su juo mudu keliavome į Naumiestį. Dėdė Antanas Karpavičius, jau 69 metų amžiaus, bet dar vikrus senukas, tapęs mažas ukininkas, kuris iš savo Amerikoje uždirbtų pinigų nusipirko 12 margų ukį. Vienas arklukas, kelios kiaulės, karyė ar dvi, keliolika vištų, ir reikalingi tokio didumo ukiui trobesiai, su pastoge gyventi su šeima tai visas jo turtas. Tačiau ne tik ką nesiskudė, bet pasigyrė kad jis geriau gyvena negu aplinkiniai didieji ukininkai. Nors nekurie Amerikiečiai sako girdį iš savo giminii pasakus buvę geriau gyventi prie caro, bet aš norėčiau matyti tuos Lietuvos gyventojus kurie taip kalba. Gal tai yra tik jų pačių išmislas, o gal kartais yra tokių gaivalų kuriems nepatiko nei prie caro, nepatinka nei dabar, ir gal danguje jiems būtų persunku. Kurie Amerikos Lietuviai su pasigerėjimu ar pasipiktinimu kalba apie "geriau buvo prie caro" arba "arčiau negu prie caro", tai yra jų pačių pareiškimas savo nuomonės dėl jų nesutikimo su dabartine Lietuvos vyriausybe. Šis mano dėdė, mažazemis ukininkas, ypač gerai pabrėžė kad dabar geriau negu prie caro, nes prie caro pergyveno apie pusę šimto metų ir puikiai žino buvusią carų laikais tvarką ir tų dienų Lietuvos vargdenių ir ukininkų buitį.

Rambiam švokui palengva žingsniaujant, dėdė turėjo laiko apie savo gyvenimą viską apipasaoti. Prie Vilkaviškio, Naumiesčio pusėn važiuojant, yra kareivinės, kur ryto metą Lietuviai kareivėliai atlieka savo mankštas ir pratimus.

Kada privažiavome dėdės "majontką", jisai pajukodamas savo didelius kaimynus ukininkus papasakojo apie jų bėdas. Ir kai žiuri į toki mažazemį ukininką, sunkiai dirbantį ir žiurintį gyvenimo, ir girdi apie didelio ukininko bėdas, tuoj padarai išvadą kodel vieniems "buvo geriau prie caro", kitiems dabartiniai ministeriai ir kiti visi žmonės negerai. Vieną ukininką parodė kuris gėrė, baliavojo, ir ibrido į skolas, turėjo prarasti savo ukį. Parodė kitą kuris kitaip nemokėjo gyventi, ir tt. Dėdės vienas sunus, atsitarnavęs kariūmenėje, privalėjo gauti žemės iš dvarų dalinamų žemių, bet kad tėvas pirmiau nusipirko tą mažiuką ukį, jau tas tarnavęs kariūmenėje sunus nesiskaitė bežemiu ir žemės negavo. Kiti butų ir carų iš kapų kėlę ir Lietuvos valdžią smerkę kad tam sunui žemės nedavė, nes juk ne tėvas kariūmenėje tarnavo ir ne sunui priklauso tas mažas tėvos ukis.

Ukyje mane pasitiktį buvo atvykęs dėdės švogėris iš kito kaimo ir su juo kartu mano pusbrolis, dėdės sunus, Pranas, neseniai atsitarnavęs kariūmenėje. Jis buvo nusijustas į Marijampolės pulką, ten štabe turėjo lengvą tarnystą, parnešinėti laiškus ir kitokias pasiuntinybes atlikti. Tai tokia dabar yra kariūmenėje tarnyba: beveik arti savo namų, prie giminii, kuriuos gali sueiti, ir neįjuti kaip prašina pusantrų ar kiek daugiau metų. Seniau, kada reikėdavo eiti carui tarnauti, tada tai buvo ko baimintis kariūmenės, nes reikėdavo išvažiuoti į visas Rusijos dalis.

Dar vieną dalyką dėdė savo ukyje parodė, kuomi net įstatymus lauzo, ir pasijuokė: nuėjus už svirnelio į daržą, rodo prisodytas penkis lybes tabako. Tabakas kaip tabakas, kas man ten galvoj. Bet jis man paaiškino kad jis tuomi sulaužęs net įstatymus, kadangi Lietuvoje tabakas sau auginti be mokesčio draudžiama. Pavelijama augintis tabako tik 50 diegų savo pypkei, o už daugiau baudžiama.

Pasivažišius, pasikalbėjus, grįžom į plentą, pasigauti autobusą į Naumiestį, kuris turėjo tuoj ateiti. Vėl tuo pačiu arkluku pavėžėjo pusbrolis Pranas, tas kuris tarnavo Marijampolės pulke.

Tarp Vilkaviškio ir Naumiesčio yra šios vietos: Didvyžiai, Alksnėnai, Žalioji. Virbalis

nuo Vilkaviškio už 20 kilometrų. Ten linkui yra ir Alvitai su stebuklinga vieta, šv. Onos atlaidais, apie 8 kilometrai toliau. Tie atlaidai, kas atsimenate, yra gražiai apdainuoti Stiklelio "Davatkų Gadzinkose".

Kiek į šiaurę, randasi Slabadai, prie Šešupės. Dvarai apie Vilkaviškį yra šie: Didvyžiai, Rementiškių, Srigaičių, Skaruskavalės, Šuklių, Gauronskio, Procepolės. Jų likę tik centrai, o žemė išdalinta bežemiams ir savanoriams.

Iš Vilkaviškio į Naumiestį 20 kilometrų kelio. Autobusu nuvažiuoti netrunka nei valandos laiko.

PAS KUDIRKOS KAPĄ

Naumiestį privažiuojant, pasimato ištolo jo didelė balta dviem bokštais bažnyčia. Prie miesto sueina dvi upės, Šešupė su širvinta. Kitame šone upės jau Vokietija ir miestas širvintai. Per upę eina tiltas link širvintų. Daugybė Suvalkiečių, be abejo, bėgot į Ameriką šiuo keliu.

Autobusas įvažiuoja į miestą sustoją prie vieno kampo tos didžiosios aikštės, kurio vidurmiestyje randasi. Puiki ir įspūdinga ji dabar, kuomet seniau ji buvo tik paprasta rinka, kur žviėgė kiaulės, baubė karvės ir žvėgė arkliai per jomarkus. Dabar toje aikštėje stoti didingas DR. VINCO KUDIRKOS PAMINKLAS — nukaltas iš balto akmens, ant aukštos papėdės pastatytas, taip kad Dr. Vinco Kudirkos iškelta ranka siektų namų kaminus jeigu arti pastatytum prie namo. Taigi, paminklas aukštas, didelis.

Naumiestyje nesiryzau nakvoti, taigi tuoj pasiteiravom kur yra miesto kapinės, kuriose yra palaidotas Dr. Vincas Kudirka, ir ten skubinomės. Nuo aikštės ir bažnyčios, ir kapinės reikia eiti per Šešupę, per kurią eina senas medinis tiltas. Nuėję į kapines, įsiekome Dr. Vinco Kudirkos kapo. Kapinės gražios, kalnelyje. Matosi labai senų kryžių, geležinių, akmeninių ir medinių. Medžiai dengia viską savo šešelyje. Viduryje kapinių stovi koplyčia. Įsiekomą kapą butume patys susiradę, nes iš atvaždžio prisiminiau, betgi žiurime kapinėse ant suolelio sėdi jauno amžiaus žmogus. Tuoj jį užsnekinom, ir labai gerai padarėm, nes paskiau iš jo sužinojom per valandą laiko daugiau negu patys vieni butume vaikštinėję visą dieną. Nuvedė jis mus pas kapą ir paminklą.

"Lietuva, tėvyne mūsų,
Tu didvyrių žeme,
Iš praieities tavo sunys
Te stiprybę semia!"

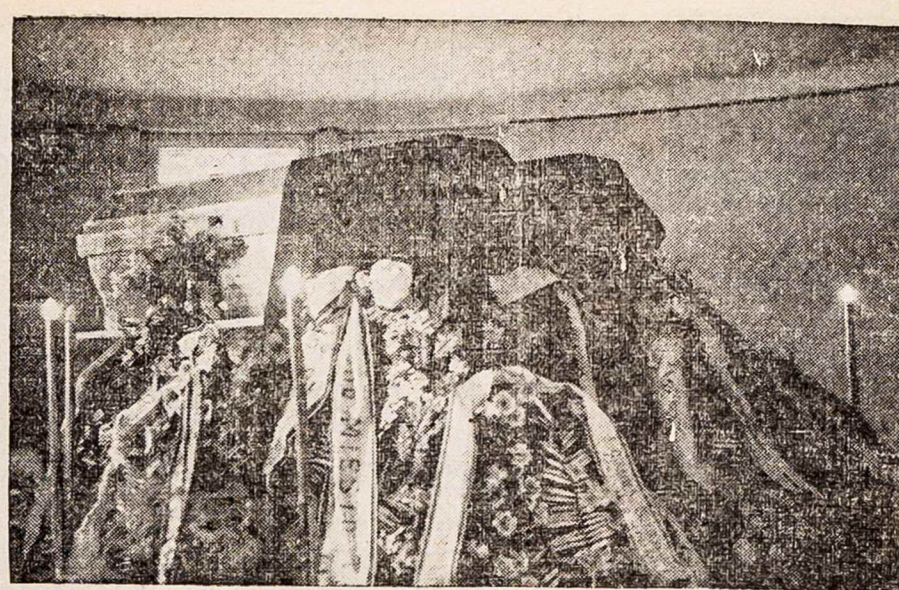
Tai žodžiai to žmogaus prie kurio kapo dabar aš stoviu. Tie žodžiai žinomi ne tik tai geram Lietuvos sunui ar dukrai bet ir mūsų įsimamoms. Kada tuos žodžius, ir paties Vinco Kudirkos muzikos garsus, išgirsta minios, visi atsistoja, pagerbimui tos tautos kurios Himnui tie žodžiai tapo. Reikšmingi, gilūs tai žodžiai, nors visas Himnas yra sulyginamai neilgas. Jo muzika drebinanti ir šurpą per kuną varanti. Dr. Vincas Kudirka buvo tinkamame įkvėpime kada jis tuos žodžius ir paskiau jiems muziką rašė. Tai yra įkvėpimas iš dievų, kuris tik vieną kartą gyvenime pasitaiko. Todel pikta buvo pamanyti apie tuos Lietuvos "kalvius" kurie prieš kelis metus pradėjo kalbėti pakeisti Tautos Himną į kitokį. Matyt, jie norėjo kad jų "nukaltas" produktas būtų padarytas Lietuvos Himnu. Be įkvėpimo, darant arba rašant tik pamėgdžiojimą, jis lieka be sielos, sausas barškantis padaras. Gerai kad jie nerado sau daugiau pritarėjų ir Kudirkos parašytas Himnas pasiliko.

Kapas aptvertas špižine tvora ir aptvarkytas, ir prie jo stovi tas istoriškas paminklas: nulaužto ažuolo kamieno pavidalo, kas vaizduoja patį Kudirką, pačiame geriausiame savo amžiaus laike pabaigusį gyventimą. Sunku ir pamanyti kad Dr. Vincas Kudirka mirė budamas tik pusmetį senesnis negu aš dabar esu. Kas nors jam pakenkė, kad mirtis nukirto žmogų tuose metuose kada kiti nudirba didžiausius darbus. Jis gimė Gruodžio 31 d., 1858 m., o mirė Lapkričio 19 d., 1899 metais — budamas tik 41 meto amžiaus! Jo vienmečiai nekurie ir dabar dar gyvi, nes 78 metų amžiaus žmonės lengvai dagyvena. Jei ne aplinkybės kurios jį prie džiuvos privedė, ir jei ne džiūva kuri jį pakirto, Kudirka gal būtų buvęs gyvas ir dabar, o jis jau 37 metai kaip guli šiame kape.

Jis iki buvo gyvas, labai daug dirbo, nes mums daugeliui yra žinomi jo darbo vaisiai pavidale KUDIRKOS RASTŲ, kurių išleista šeši tomiai. O kiek jis šiaip visokių smulkių dalykų prirašė. Kudirka yra vienatinis iš didžiųjų mūsų tautos žadintojų-darbininkų kuris nesulaukė Lietuvos valstybės atsisteigimo, už ką taip kovojo su priešais Rusais. Jo vienlaikiai darbininkai, Dr. Jonas Šliupas, Martynas Jankus ir kiti dar gyvi; Dr. Basanavičius sulaukė ir po to mirė, kaip sulaukė mirė ir keletas kitų to laiko darbuotojų.

Prie paminklo nusifotografavau ir apleidom kapines, grįžom atgal į miestą.

Tas mūsų sutiktas žmogus, kuris išrodė in-

teligentiškas, aš spėjau ar tik nebus koks mokytojas, dabar, vasaros metu, neturintis ką veikti, tačiau vėliau jis pasisakė esąs valstybinės degtinės parduotuvės vedėju vidurmiestyje, prie pat didžiosios aikštės. Jo vardas Kazys Kasperavičius, turi du brolius Amerikoje, paeina nuo Igliaukos. Šaulys, tarnavo savanoriu Lietuvos kariūmenėje. Jis mus nesivedė atgal tuo pačiu keliu į miestą, bet per pievą, lieptu per upę, kur šiaip pašaliečiams draudžiama vaikščioti, nes ten jau sergti parubežinė policija, bet jį policija pažysta ir praleidžia. Nuėjom iki didžiojo tilto, kuris iš miesto veda į Vokietijų pusę, į širvintus. Tas tiltas, kaip ir kiti parubežio tiltai, viename gale saugojamas Lietuvių, kitame Vokietijų, ir viduryje jo prikabinta Lietuvos ženklas, Vytis, ir Vokietijų erelis. Tuo tiltu matėme vieną-kitą žydelką einant, ir sakau Kasperavičiui: Matai, Vokietiai žydus smaugia, o Lietuvos žydai lenda ten pas juos biznio daryti.

Lietuvių pusėje, ties tiltu įtaisyta Vytauto Didžiojo paminklas, apšodytas gėlėmis. Toliau, Kasperavičius nuvedė mus prie namo kuriame Dr. Kudirka mirė. Tas namas ir dabar privatinėse rankose, jį nori nupirkti ir padaryti visuomeniniu. Skersai keliu nuo to namo, kur buvo Rusiška cerkvė, dabar išstatyta puiki mūrinė dviejų aukštų pradinė mokykla, praminta Kudirkos vardu. Ant mokyklos sienos lauke aukštai visu pastogių užrašyta didelė raidė kad ir kaimiečiai ir vaikai lengvai perskaitytų:

"Didžiam Kovotojui Del Tautos Laisvės,

Dėkinga Nepriklausoma Lietuva"

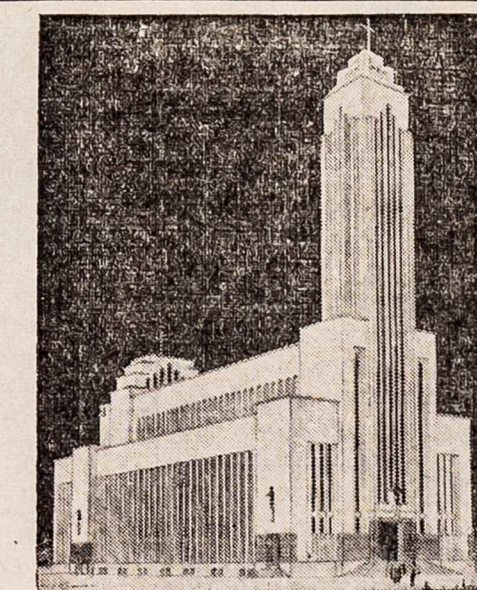
Paskiau grįžom prie autobusų, ir dar esant gana laiku, apvaikščiojom ir arčiau prisizūrėjam tam didžiam Kudirkos paminklui miesto aikštėje. Aikštė gėlėmis nusodinta, aplink paminklą gėlynai, didelis plotas žemės aptverta ir gėlės prižiurima. Kudirka, stovėdamas ant aukšto pastovo, vienoj rankoj laiko iškėlęs savo savo anose dienose leistą laikraštį "Varpą", kuriuomi žadino Lietuvius, "Kelkite, Kelkite!"

Aplink keturkampą didelį pastovą iškaltą didelės raidės jo eilių ir pats Himnas. Užpakalyje, tame pamatiniame akmenyje iškalta vaizdas Kudirkos uždaryto kalėjime.

Tas paminklas yra darbas dailininko Grybo. Paminklas buvo atidengtas labai didelėmis iškilmėmis tik metas laiko pirm mano atsilankymo, kur dalyvavo ir vyskupai, ir Prezidentas Smetona ir šiaip diduomenė iš visos Lietuvos. Ta aikštė kur paminklas stovi yra tokia didelė kad iškilmėse sutilpo desėtkai tūkstančių žmonių.

Dar buvo keliolika minūtų laiko iki autobuso išėjimo į Vilkaviškį, taigi Kasperavičiaus patariamam nuėjau į Antano Baltrušaičio knygyną nusipirkti Naumiesčio vaizdų-atviručių. Jų radau daug, ypač nufotografuotų vaizdų to paminklo atidengimo iškilmė. Pasirinkau kiek tik norėjau, ir nustebeu kada p. Baltrušaitis pasakė kad iš tokio tolimo svečio pinigų neims. Padėkojau, pasikalbėjome keletą minučių. Baltrušaitis yra žilas senukas, vienas iš anų spaudos draudimo laikų darbuotojų, dabar verčiasi pardavinėdamas rašomą popierių, knygeles ir šiaip tos rusiškes prekes. Atsisveikinau.

Bus: Atgal į Marijampolę. Kelionė į Alytų.

PRISIKĖLIMO BAŽNYČIA, dabar statoma Kaune. Joje bus tautos Panteonas, kuriame bus laidojami Lietuvai nusipelnę vyrai. Šios bažnyčios kėtinis akmuo pašventintas 1934 m. Birželio mėn.

DARIAUS IR GIRĖNO KARSTAI
Musų tautos didvyriai lakunai S. Darius ir Girėnas dabar išsisi Kaune, Medicinos rūmų koplyčioje. Čia matome jų karstus apdengtus daugybe vainikų, kuriuos sudeda didvyrių karstų lankytojai iš visos Lietuvos ir užsienio.

PASTABA APIE PAVEIKSLUS

Siame numeryje telpanti Lietuvos paveikslai yra prisiųsti iš Talkos Spaudos Biuro (Tsb) Kaune. Kitame numeryje bus jų daugiau, ir taigpi tilps diktokas Lietuvos žemėlapis, kuris bus naudinga kiekvienam išsikirti ir pasilaikyti.

ALYTUJE GAISRE ŽUVO 20 KARIŠKŲ ARKLIJ

Alytus. — Vasario 5 į 6 naktį, kilo gaisras ulonų pulko arklidėse. Gaisro vieton labai greitai atvyko dvi kariškos ir viena miesto, neseniai persitvarkius, ugniagesių komandos.

Pirmiausia, užsiedė vidurinis ilgiausių kariškų arklidžių tarpas, atskirtas ugniasienėmis. Didžiausios ugniagesių pastangos buvo sulaukyti ugnį stogu plėstis toliau. Tas uždavinis ugniagesiams pavyko. Vis dėl to tas arklidžių skyrius kuriame kilo gaisras, labai nukentėjo.

Gaisrą mačiusieji pasakoja dramatišką, tiesiog jaudinančių scenų. Visiems žinoma kaip sunku arklus išvesti iš degančių tvartų ir kaip išvestieji ištrūkę puola atgal į liepsną. Šio gaisro metu stačiai baisu buvo matyti žmonių pastangas gyvulius gelbėti, o gyvulių pastangas žuti liepsnose. Vienas puikus žirgas, didžiausiomis pastangomis pašalintas iš gaisro vietos, ištruko ir bėgiojo laukais kaip pamišęs, iki pateko po traukinio ratais, kurie gyvulį supjaustė.

Mačiusieji gaisrą negali atsistebėti karių tikrai didvyriško vardo vertomis pastangomis gelbstint iš ugnies gyvulius ir turtą. Buvo tikrai beprotiškos drąsos scenų, ypač gelbstint arklus. Keletas kareivių patys buvo atsidurę pražuties pavojuje. Kiti tai pamatė šoko gelbėti, ir gelbėtojai vos išvengė mirties.

Alytaus ulonų pulko kareivių tarpe dabar retas kuris be kokių nors gaisro žymių. Yra ir gana sunkiai sužeisti kariškos ir kareivių. Nemaža sužeista ir gyvulių. Gaisro gesinimas truko net iki 8 valandos ryto. "L.A."

DIDELĖ LIETUVIŠKA VAISTINĖ

C. Pakeltis Pharmacy
1117 E. 79th Street
(Kampas Pulaski Ave.)

Šioje vaistinėje užlaikoma visokias naminės ir importuotas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai nuo aštriojo užsienėjusio Reumatizmo, nuo visokių žaizdų, dedervinių, nevirškinimo vidurių, užkietėjimo vidurių, kosulio, kataro, lytiškų nusilpnėjimų, visokių lytiškų ligų, nerviškumo, nemigės ir visokių kitokių ligų.

C. Pakeltis Aptieka
1117 E. 79 St. Cleveland, O.
Telef. ENd. 8533 ENd. 8534
Aptieka atdara 7 dienas savaitėje.

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

HITLERIO TAIKA LIETUVAI!

Per visą pasaulį paskilbo žinia kad Vokiečiai pasiuntė savo kariūnėn į Reinlandą — ilgą neutralią ruožą Reino paupį, kuris eina nuo Holandijos iki Šveicarijos ir skiria Vokietiją nuo Prancūzijos ir Belgijos — užėmė jį visą iki upės, ir padarė savu, tuomi sulauždami Versalio ir Lokarno sutartis.

Tą ruožą įsteigė aliantai po pasaulinio karo, atskirimui Vokiečių nuo Prancūzų, kur Vokiečiai neturėjo teisų kištis, ir Prancūzai jautėsi saugesni.

Tačiau kaip greit Vokiečiai pasijuto gana stiprus, jie tą ruožą pasidarė vėl savu ir visokias sutartis atmetė.

Savo tą pasielgimą pateisina Prancūzijos padaryta militariska sutartimi su Sovietų Rusija prieš Vokietiją.

Reinlandą užėmęs, Hitleris tuoj garsiai pasiūlo pasauliui taiką ir draugiškumą kaimynams....

Lietuvai štai ką siūlo:

“Matant kad Lietuvos vyriausybė pastarais keliais mėnesiais nusileido savo atsisėdime tam tikrais klausimais į Klaipėdos krašto reikalus, Reicho vyriausybė atšaukia savo nesena padarytą prieš Lietuvą išėmimą taikytis, ir pareiškia esanti gatava pasirašyti nepuolimo sutartį ir su Lietuva, jeigu garantavimas Klaipėdos teritorijos autonomijos bus vykdoma.”....

Taigi, priimkim tą kaip norim: už tikrą pinigą ar už veidmainišką suvedžiojimą laiko užtesimui....

GAVO ORDINUS

Šių metų Lietuvos nepriklausomybės šventės proga, Lietuvos Prezidentas Smetona apdovanojo D. L. K. Gedimino Ordinais ir keletą Amerikos Lietuvių veikėjų. Kiek žinoma ordinus šymet gauna šie:

Kompozitorius A. Vanaigaitis ir Pralotas P. Krušas iš Chicago; P. Dažuvardis, Lietuvos vice konsulas New York'e; Adv. Laukaitis Baltimorėje, ir Maryland valstijos gubernatorius Nice.

NORĖTUMET ISPAŅISKAI?

Amerikos Lietuvių katalikų vadai primygtinai kalba apie “diktaturą” Lietuvoje, apie “varžymą laisvų” ir kitus neapgalvotus dalykus.

Katalikiškoj Ispanijoje, iki valdė monarkija, buvo gera ir ramu visiems. Dabar gi, įgavus ten “demokratinės teisės”, pirmiausia nukencia tikėjimas ir bažnyčios. Jau trečia savaitė kaip Ispanijoje komunistai, laimėję rinkimuose, labai “demokratiškai” elgiasi: išniekina šventenybes, griaua, degina bažnyčias, vienuolynus, žudo žmones.

Ar norėtum mūsų katalikų vadai kad ir Lietuvoje, su raundonųjų pagalba, katalikai išverstų dabartinę Lietuvos vyriausybę ir įvestų “demokratiją”?....

GEN. ŽUKAUSKO 75 METŲ AMŽIAUS SUKAKTIS

APDOVANOTAS AMERIKOS LIETUVIŲ VYČIŲ AUKSO KARDU

Gruodžio 31 d. buvusiam Lietuvos kariūnės vyriausiam vadui Generalui Silvestriui Žukauskui suėjo 75 metai amžiaus. Šia proga, reikia nors trumpame straipsnyje pažinti šio didžio kario gyvenimą ir jo vertingus darbus savo tėvynei Lietuvai.

Gen. Žukauskas gimė 1860 metais, Panevėžio apskr., Doveiškųjų kaime. Išėjęs pradžios mokyklą, aukštesnių mokslų jis įstojo Marijampolės gimnazijos ir Vilniaus karo mokykloje, kurią baigęs 1889 metų Gegužės 15 d. buvo pakeltas į pirmo karininko laipsnį. Nemažą dalį savo tarnybos Rusų kariūnėje jis praleido Lietuvoje, Vilniaus karo apigardos dalyse.

1914 metų Rugsėjo mėnesį su Rusų pulku, Gen. Žukauskas (tada pulkininkas) išvyko į didįjį karą. Dalyvavo kautynėse prieš Vokiečius ties Varšava, Plocko rajone, o 1915 m. savo tėvyneje, prie Dubysos upės. Ir Rusų kariūnėn pasitraukus iš Dubysos linijos, Gen. Žukauskui dar teko dalyvauti smarkiose kautynėse su Vokiečiais Lietuvos žemėje.

1915 m. Rugsėjo mėnesį Žukausko pulko divizija buvo perkelta į Kuršę. Iš čia Rusų kariūnėn mėgino dar kartą įsiveržti į Lietuvą. Gen. Žukauskui tuo metu teko išlaikyti smarkias kautynes ties Radviliškio ir Šembarko. Tais pačiais metais jubilijatas buvo du kartus sužeistas.

Netrukus jis buvo paskirtas brigados vadu ir pakeltas į generolus. 1917 m. Gen. Žukauskas buvo paskirtas divizijos vadu. Kurį laiką dar vadovavo ir 13-tam korpusui.

Lietuvos tarnyboje

1918 m. pabaigoje Gen. Žukauskas sugrįžo į Lietuvą. Nežiūrėdamas nukentėjusios savo sveikatos, jis tuojau ėmėsi atsisakingo darbo. 1919 m. Gegužės mėnesį, kai Lietuva pergyveno sunkiausius laikus, Gen. Žukauskas buvo paskirtas vyriausio kariūnės vadu ir kurį laiką ėjo ir krašto apsaugos ministerio pareigas. Jam vadovaujant, Lietuvos kariūnėn laimėjo kovas su bolševikais ir Bermontininkais ir juos visiškai išvijo iš Lietuvos žemių. Už pasižymėjimą šiose kautynėse Gen. Žukauskas buvo apdovanotas 3 ir 2 laipsnio Vyčio kryžiaus ordinais.

Mušio po Giedraičių laimėtojas

Gen. Žukauskas savo patyrimu ir dideliu autoritetu daug prisidėjo prie Lietuvos kariūnės sustiprinimo, 1920 metų pavasarį kilusių neramumų likvidavimo ir prie Gen. Želigowskio burių sulaukymo, kurie veržė veržėsi į Lietuvą. Jam vėl paėmus kariūnės vadovybę į savo rankas, karo laimė pakrypo Lietuvių pusėn. Išdirbęs nepaprastai vykusį širvintų-Giedraičių kautynių planą, Gen. Žukauskas musį laimėjo. Tai musis kuris aukso raidėmis prašytas Lietuvos nepriklausomybės kovų istorijon. Už šį samanų ir energingą žygį Gen. Žukauskas apdovanotas 1-mos rūšies 1-mo laipsnio Vyčio kryžiaus ordinu.

1921 m. Gen. Žukauskas pasitraukė iš kariūnės. Bet

neilgam. Vos spėjęs pasilsėti po sunkių darbų, 1923 m. vėl buvo paskirtas kariūnės vadu. Šiose aukštose pareigose jis, su nedidelėmis pertraukomis, išbuvo iki 1928 metų Vasario 1 d. Tą dieną jubilijatas išėjo atsargon, kurioje ir dabar tebėra.

Visų gerbiamas

Gen. Žukauskas turi didelį vardą ne tik Lietuvos kariūnėje ir visuomenėje, bet plačiai žinomas ir užsieniuose. Jis apdovanotas daugelio valstybių garbės ženklais. Amerikos Lietuviai, pagerbdami šį drąsų karį ir nusipelnusį vyrą, 1927 metais jam padovanojo aukso kardą. Jubiljatas, vertindamas šią brangią dovaną

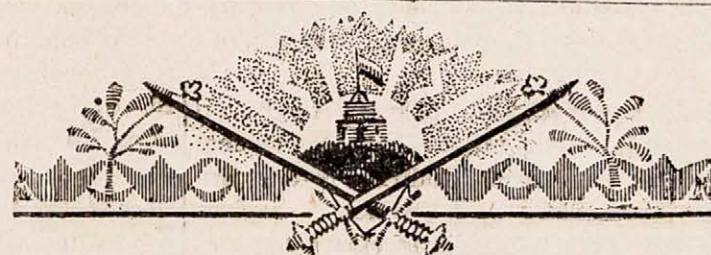
ir žinodamas kad ja pagerbiama ne tik jis bet ir visa Lietuvos kariūnė, aukso kardą perdavė Karo Muzejui.

Kaip buvusį pirmutinį kariūnės vadą, Vyčio kryžiaus ordino 1-jo laipsnio kavalerių, jo nuopelnams mūsų kariūnėje atžymėti, 1934 metų Lapkričio 23 d. vyriausybė įrašė Gen. Žukauską į 2-jo Ulonų D. L. K. Birutės pulko karininkų sąrašą.

Ir budamas atsargoje Gen. Žukauskas neužsidarė nuo kariūnės ir visuomenės. Jis domisi visu gyvenimu, kariūnės ir visuomenės organizacijų viešais pasirodymais, jų veikla ir stiprėjimu. Del to Gen. Žukauskas dažnai matomas visose valstybės, visuomenės ir kariūnės šventėse, jų susirinkimuose, posėdžiuose.

Sulaukęs tokio garbingo amžiaus, jubiljatas dar neatrodo pavargęs, nusilpęs. Jis dar budrus karys, judrus visuomenės narys ir energingas žmogus.

Tsb.

ORDINUS GAVUSIEJI, Į DARBĄ!

(ATVIRAS LAIŠKAS)

Lietuvos Vyriausybė daugelį Amerikos Lietuvių yra apdovanojusi Ordinais. Ordinais duodami už daugiau negu paprastus darbus savo tautai ir savo šaliai.

Vieni gavo Ordinus už savo darbus prieš kelis dešėtus metų, kaip spaudos platintojai laike mūsų spaudos uždraudimo Lietuvoje, kiti gavo už kitokių pasidarbavimus savo Tėvynei, daugiau šioje šalyje.

Ar, gavę Ordiną, pasijutę dideliais, apgarbintais vyrais, mes krutinę išputę vaikščiosim norėdami kad mus žmonės matytų tik kaip Ordinų nešiotojus? Ar nemanot kad mums, keli dar į jos tarnauja, reikia dirbti ir toliau Tėvynės ir tautos labui?

Mūsų tautos ir valstybės darbai toli neužbaigti ir reikalauja visų jėgų sukaupimo. Lietuva dar tik stiprėja, ir paramą reikalauja.

Šiuomi siūlau kad mes visi, kurie esam apdovanoti Lietuvos Ordinais, pirmiausia imtumes darbo -- kelti Amerikos Lietuvių tarpe pinigų Lietuvos Ginklų Fondui. Visokius kitokius darbus rėmėm ir remiam, bet tą darbą kuris daugiau užtikrintų tautos ir valstybės saugumą ir neliečiamybę, Amerikoje mes visai nejudinam.

Manau kad mes visi, Ordinų turėtojai, privalome patys parodyti pavyzdį ir pasiaukojimą — patys privalome skirti nuo savęs auką, ir paskui skatinti kitus sekti mūsų pavyzdį.

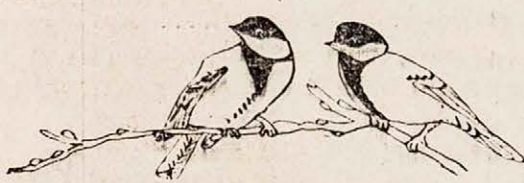
SIŪMI NUO SAVĖS SKIRIU LIETUVOS GINKLŲ FONDUI NORS MAŽĄ AUKĄ — DEŠIMTS DOLARIŲ, — ir raginu visus kitus, sulyg savo išgalių, tą padaryti.

Netverkim jokio specialio komiteto tam tikstui, tada nesusidarys jokių kaštų ir visi mūsų pinigai teks tam tikslui kuriam skiriam. Visos mūsų ir iš visuomenės gaunamos aukos Lietuvą geriausia pasieks per Lietuvos konsulatus arba Pasiuntinybę Washingtonė.

KAS DAUGIAU?

K. S. KARPIUS,

(Apdovanotas D. L. K. Gedimino Ordinu IV laips.)

ILGU, ILGU....

Ilgos, ilgos man tos dienos
Kai aš tavęs nematau,
Kada vėl tave sueisiu
Lėtas minutes skaitau....

Sužavėjai žvilgsniais savo
Mane, brangi, nejučiom,
Dabar tave širdis mano
Myli, ilgis paslapčiom....
Naktį, dieną akys regi
Veidą tavo prieš save,
O nakties tamsios butybėj
Tu vaizduojies ir sapne....

Ak norėčiau kad sapnai tie
Man pavirstų tikrybe,
Ir svajonės niurios-sunkios
Pasikeistų linksmybe....
Ilgos, liudnos mano dienos,
Man be tavęs sunku but....
Skanda širdį kad vienam man
Reiks gyventi ir pražut....

Orpheus.

ISTORIŠKA
APYSAKA
IŠ D. L. K. Gedimino
Laių
Vertė A. VĖGĖGĖ

Vilkų Lizdas

(Tęsinys iš pereinio nr.)

Statinė buvo labai didelė, kad galėjo sutilpti keli žmonės; vaikinai patamsėję, kur tik galėdami, plėšė supuvusias jos lentas. Kuomet gi pro vieną skylę tekėjo dvokiantis vanduo, pro antrą kaskart labiau putė vėjas. Matyt buvo tai alinė staugėd ir dvokė, kita gi statinės pusė buvo užsilikę mielių, kurios ilgai stovėdamos sugėdo ir dvokė, kita ki statinės pusė buvo tuščia ir ja buvo pridengta, matyt, kokia nors vedanti laukan skylė. Vaikinai, rankom ir dantimis plėšdami lenteles, visi šlapai, išlaužę tokią skylę kad abudu galėjo lengvai išlysti. Kaskart labiau pradėjo pusti vėjas ir aiškiau girdėjosi žmonių vaikščiojimas, bet delei tamsumo nieko aplinkui nebuvo galima matyti. Apčiupom apgraibę jie kad žemėje yra skylė, kuri ir pridengta šita statine.

Nesilenk, nes gali įkristi bedugnėn stačia galva, — kalbėjo Jonas, prilaikydamas draugą.

Na tai kas, tai tik iš vienos duobės įkrisiu kiton, bet iš anos gal bus lengviau išeiti, — atsakė Siaurutis, sviesdamas vieną ranka duobės plytgalį, kita gi statinės krašto prisilaikydamas. Plytgalis tik už valandėlės šliuptytelėjo į vandenį.

O, o! girdi?! — sušuko Siaurutis, griebdamas draugą už rankos.

Girdžiū, yra išėjimas, bet j kur jis veda, kaip prie jo prieiti? — kalbėjo Jonas. Tuoj pradėjo įieškoti ir matuoti lazda kaip giliai jų išėjimas. Taip bejieskodami atrado kad viduje yra nedidelė skylė, kuri vietoje durų, užversta statine. Tačiau tarp statinės krašto ir duobės tiek buvo kietai susigulėjusios žemės kad abudu belaisviai drąsiai galėjo atsistoti ant jos.

Ar išlaikysi mane ir ar ištrauksi jei nepasieksiu kojom žemės? — paklausė Siaurutis.

Tris tokius kaip tu galėčiau ištraukti, — atsakė Jonas; — jeigu gi neišlaikysi tai ir pats paskui tave išoksiu. Jau kad žuti tai geriau išsyk, negu puti kryžiučių duobėje!

Bet ant ko nusileisti? iš kur paimeiti toks virvagalis? — užsimastė Siaurutis.

Palauk! — sušuko Jonas, ir nusitraukęs viršutinius savo rubus pradėjo plėsyti juos dantimis ir padarė iš jų geroką virvę, nors patys liko vienuose apatinuose. Šaltas vėjas kaskart labiau skverbėsi rusin pro skylę, bet nuvargę draugai neįjautė to; net liejosi jų prakaitas nuo darbo. Neužilgo Siaurutis jau leidosi duobėn ant šniuro, kurio antrą galą stipriai laikė rankose Jonas. Besileidžiant Siaurui duobėn, nutruko šniuras (mat, blogai buvo susuktas) ir Siaurutis įkrito į duobę....

Tat ir aš turiu žuti su jū! — sušuko Jonas. — Dieve, gelbėk mus abudu! Ir nemanydamas ilgai, Jonas įsikabinęs statinės krašto, norėdamas išlengvo iškoti dugnan, bet staiga įlužo statinės lentos, už kurių jis laikėsi, ir jis stačia galva įplėškėjo duobėn paskui Siaurutį.

IV.

Viename Marienburgo rumų kambaryje, lango gilumoje, tyliai kalbėjosi du žmonės. Vienas jų, sprendžiant pagal aprėdą, matyt, buvo karžygis, antras gi jau mums žinomas Heksas, “Vilkų Lizdo” prižiūrėtojas.

Turi buti! supranti? — tarė karžygis, dėdamas stiprią savo ranką ant Hekso peties.

Karžygi von Altenburg. — atsakė Heksas, — visa padarysiu, bet kur jų įieškoti?! Visas rusis iškrėsta, ant skylės kruva lentų tiktai, matyt tie pasiutę vilkai pro ten išlindo!

Kaip tu galėjai uždaryti juos ten rusyje, kuomet jiems buvo skiriama kalėjimas, o ne mirtis! — atsiliepė rusčiai Dietrich von Altenburg. — Aš privalau turėti juos, privalau; ar supranti tą žodį?

Suprantu, — atkartojė Heksas, — bet buki mielaširdingas, kitus jums prirengsiu, kurie bus dar naudingesni už šitą laibą Fricą ir storą Hansą.

Aš šitų noriu, o ne kitų, nes tik jie

galima buvo geruoju prisipratinti.

— Pone, tai pasiutę vilkai ką kanda žmogų, — ir parodė Heksas dar neužgijusią rankos žaizdą.

Dietrichas susiraukė.

Sukandžiojo tave, Heksai, o ne žmogų, ir kandžios kiekvieną kurį tik nurodysiu kaip ju tautos priešininką.

Už valandėlės Altenbugras suriko:

Eik, įieškok! Iki rytojaus turi būti man abudu.

Heksas buvo kaž ką betariąs, bet Dietrichas nedavė jam nei išsižioti ir rusčių balsu suriko:

— Salin!!

Šito riksmo atgarsis išlydėjo Heką iš rumų. Ir tik išėjęs iš pilies atsiduso liuosai, o paskui sugniaužęs kumštis ir griebdamas dantimis sukeikė kaž ką; eidamas gi išlengvo namon kumštelėjo alkune savo Koboldą, kuri nežinia ko lindo pro murus. Ėjo ji tyliai ir lyg vogčia, tarsi sekė ką ar norėjo pamatyti ką.

Kur valkiojies? — šuktelėjo Heksas, užganėdintas kad atrado ant ko išlieti savo pykčio tulžį.

Tylėk tu, niekam nevertas žmogau! — atšovė Kobolda. Ir pridėjus pirštą prie lūpų, parodė ranka kad nieko daugiau neklausdama eiti į “Vilkų Lizdą”, pati gi dar labiau įsitraukė mūro gilumon, gaudydama kiekvieną čia pat netoli stovinčių dviejų žmonių žodį.

Sako kad pabėgė kaip vandenin įkrite, — tarė pašnibždomis jaunikaitis, juodais trumpais rubais apsilvilęs.

Juk turi būti koki nors pėdsakai, —

pratarė vyresnysis, dvasiškio rubais apsilvilęs.

Ak, tėve Germanai, ką syki įkiš anan rusin, niekas jau jo iš ten neištrauks.

Taip, bet Aukščiausiojo globa siekia ir ten kur niekas pasiekti negali, — atsakė rimtai tėvas Germanas.

Bet ką kryžiuotis nori nužudyti, niekas jo neapsaugos....

Tylėk! — prabilo vėl dvasiškis. — Nepiktžodžiauk, Bernardai; neištirti yra Sutvertojo keliai ir Jo darbai. Gal šitie vaikinai turėjo išduoti savuosius, gal turėjo būti ko nors pikto įrankiu, geriau kad jaunystėje žuvo.... Ar nerasta jokių pėdsakų? — paklausė po valandėlės.

Sako kad iš ano rusio esąs išėjimas laukan, kad ten rastą esą suplėšytų rubų skaduriai, plaukų truputis ir net kiek kraujo; daugiau nieko, nieko! Ak, tėve, bijau kad tas Heksas nebutų nužudęs jų, — kalbėjo drebančiu balsu Bernardas.

Vaikas esi, — atsakė liudnai šypnodamas tėvas Germanas. — Heksas syki pavestus jam vaikus prižiūrėti kaip savo akį, kaip saugojo tave ir daugelį kitų mūsų brolių, čia gi jau kitokia turbūt yra priežastis. Kaip išsiųs tave šiandien už mūsų, stengkit sužinoti ar nėra kur kokių nors jų pėdsakų. Maž pasislėpusiems galima būtų nušėsti valgio ar gėrimo. Liudnas tai dalykas, mano vaikel, bet jei Dievas paskyrė mus gyventi tarp priešininkų tai stengkimės nors trupinėlių prisidėti prie kenčiančių brolių kančių palengvinimo....

Tėve, įkirus toks gyvenimas. Klausyti ir klausyti kaip kas kart daugiau atvyksta į čia mūsų vaikinių! Aš viena valandą vėlyčiau juos visus iš šių murų paliosuoti, suplėšyčiau štuos murus, pulčiau....

Nusiramink, Bernardai. Silpnas tavo kūnas, prieš akis amžina naktis, ir ką gi tu, vargšas vaikas, gali padaryti? Čia, abudu drauge, galim atvesti abu šitu vaikinų ant tikrojo kelio ir mokyti juos kad neužmirštų savųjų. Tu, vaikel, vieņņs tautos, aš kitos; anuomet gal mūsų tautos kovojo tarp savęs, bet čia suvienijio mus bendra nelaimė ir viena mintis, tat tarnausime saviems broliams.

Ak, tėve, kad dar nors kartą praregėti, kad prablaivyti šitą tamsumą, ką mano akis uždengia, ir pamatyti mūsų gurias ten, ten toli, kur Tubingas tarnauja šventam ažuolui....

Tylėk, Bernardai, priėmė šventą tikėjimą, o gryžti mintimi prie stabų....

(Bus daugiau)

Dr. J. Šliupo 75 Metų Sukaktuves

Iš Jo Paties Aprašymo, kaip jį Paduoda J. V. Girdvainis Knygoje
AUŠRININKAS JONAS ŠLIUPAS.

IS MANO ATSIMINIMŲ (Rašo Dr. Jonas Šliupas)

(Tęsinys iš pereinamo num.)

KELIŲ LIETUVOJE IR GALUTINIS ISSIDANGINIMAS SVETUR

Iš Kalnujų M. Silvestravičius mane nuvežė į Kauną ir supažindino su karininku Smilgiu, kuris buvo kilęs iš Suvalkijos. Tasai sumanė konferenciją pas Petrą Kriaučiūną Marijampolėje. Tat galop Kovo mėn. mudu su P. Smilgiu viešėjome pas Petrą Kriaučiūną; tasai greitai laiku sukvietė mokytojus: Užupį, Žickauską, Jasulaitį ir keletą kitų, kurie gyveno Marijampolėje. Truko tik Petro Arminto — „Trupinėlį“, kuris kažin kur šakių žaidė, kuris iškeltas mokytojauti, ir Tomo Žilinskio, kuris Veiveriuose inspektoriavo ir viešai dalyvaudė Lietuvių judėjime nedrįso. Konferencijoje dalyvavo 10 ar 12 inteligentų. Čion tai susitarė memorandumą general-gubernatoriui Gurkai, kurio turinys randasi p. M. Roemerio knygoje „Litwa“ ir kurį aš apsiėmiau nuvežti Varšavon.

Iš Marijampolės vykau į Vilkaviškį, kur viešėjau pas šiandienų generolą J. Bulotą; aplankiau p. Palukaitį ir taikos teisėją Latvi Smirnovą, nuo kurio norėjau sužinoti kokis likimas manęs laukia jeigu pateksiu į Rusijos žandarų rankas. Smirnovas nebijojo, nes jis buvo Latvų Draugijos Maskvoje nariu, prie kurios ir aš ten studentuodamas priklausiau. Smirnovas turėjo mūsų leidinius ir buvo gerai informuotas apie Lietuvių naujovišką judėjimą. Sakė esąs valdžios pastatytas sekti Lietuvių darbus ir nusistatymus. Gero jis man nelėmė, vienok man valdžiai neišdavė. Dabar aš keliavau apsišarvavęs savo brolio Stanislovo iš Gruzijų pasu, nors ir Jankaus užsienio pasas kišenėje lindoj.

Nepoilsu atsiduriau Varšavoje; turėjau ilgą pasikalbėjimą su Varšavos „Dnievniko“ redaktorium storulapiu Ščebalskiu ir Gurkai ir Ukrainai išvažiavus, memorandumą palikau Dondukovo Korsakovo kanceliarijoje, o pats, iš Ščebalskio burnos prisiklausęs visokių grąsinimų, Varšavoje kaip nesusilauk ir skubėjau važiuoti per Vilnių, Dvinską, Rygą, į Mintaują, kur incognito apsigyvenau Malinauskų šeimoje. Iš ten pranešiau Marijampolėčiams kad asmeniškai nebegaliu pas juos atvykti. Mintaujoje su Liuda suruošėme abėcėlę, kurią Jurgis Miškas Tilžėje 1885 metais atspausdino 5000 egzemplioruose (tik „poterius“ be mano žinios yra pridėjęs mano brolis Rokas). Bet ėmė lankytis moksleiviai. Tarp jų vienas ar kitas atsirado neištikimas, tad reikėjo susirupinti ateitimi. Ryžausi keliauti į tolimą Ameriką.

Brolis Rokas, bebaigęs gimnaziją, užsigeidė palydėti mane iki Liepojos. Mintaujos stotyje, kur buvo pažystamų, šiaip-taip prisimerkiau pro publiką į sėdėdame ir traukinį. Liepojuje, turėdamas Jankaus pasą, ir atsiveikindamas su broliu, maniau galėsiąs sėsti į Vokiečių laivą ir iškelti į Stettiną ar į kitą Vokietijos uostą. Bet žandaras atėjęs peržiūrėjo pasus ir radęs manąjį be vizos, liepė išsėsti ir eiti į policiją, kuri turinti paliudyti kad nesą klūčių išvažiavimui. Se tau ir pyragas! Mane lyg šaltu vandeniu apliejo... Nuėjau į policiją. Ten sako, reikia ar man pačiam Mintaujon pas gubernatorių važiuoti, arba policija galinti pasą nusiųsti užvaziuoti, ir tada po trijų ar keturių dienų vėl atėjęs aš gausias pasą, tada galėsiąs laivą išvažiuoti į Vokietiją.

Palikęs policijoje pasą, iškiutinau į gatvę. Kas man daryti? Kas užtikrins kad gausiu vizą? Ryžausi tuojau pašto arkliais važiuoti į Palangą, ir iš ten slapta kaip nors atsidurti užsienyje. Palangoje kapelionavo Kun. Jurgaitis, mano draugas iš gimnazijos; gal but jis mane paakins apie sienos perėjimą?

Atkeliavome į Rustavą, kur reikia arklis mainyti. Vėl negerovė! Pašto valdininkas įrašinėja į knygas keleivių pavardes. Aš pasisakiau esąs Martynas Jankus. — Kaip, kaip? Jankovskis? klausia valdininkas. — Ne, aš Jankus. — Valdininkas į mane smiliai pažūrėjo, bet, nieko nesakydamas, užrašė taip kaip aš sakiau.

Kame dalykas? sakysite, — ir ko čia buvo kruptelė? Ogi ant pašto sienų buvo iškabin-tas skelbimas kad tulas Jankovskis esąs nužudęs Petrograde žandarmerijos šefą Sudeikina, ir už jo suėmimą buvo sušaloma 10 ar 15 tūkstančių rublių. Aš pats pažūrėjau į tą skelbimą, kur buvo taipgi Jankovskio fotografija; jis augesnis už mane ir juodešnis, barzdotas vyras, visai nepanašus į mane. Ta aplinkybė, tur but, išgelbėjo mane nuo sulaukymo.

Atvykęs į Palangą, nuėjau į kleboniją. Kun. Jurgaitis neradai namie: jis išvykęs į tūlą dvarą svečiuosna ir tik vakare tegrįšias. Bet radau malonų seną kleboną Barkauską, kuris man papasakojo apie Palangos ir apeliškių praeitį. Belaukdamas Kun. Jurgaitis, aš tai visą surašiau į korespondenciją „Aušrai“; sugrįžęs kapelionas labai nudžiugo mano rašiniu. Korespondencija tilpo „Aušroje“, po mano pseudonimu: J. S. Arzuolaitis.

Kun. Jurgaitis mane suramino. Dar tą patį vakarą jis pasikvietė tulus žvejus, kurie rytmetį ketino valtyje keliauti į Nimmer-sattą ir už tris rublius jie pažadėjo pas Birutės kalną priplaukę paimti mane. Aš jų pavardžių nepažinau, jų buvo trys. (Nesenai miręs Petras Arys, žmonės sako, mėgdavęs girtis kad mane vežęs per jurą į Prusus.)

Kun. Jurgaitis palydėjo mane. Rytmetį apie 9 valandą žvejai priplaukė prie krašto ir mane įkėlė į valtį. Plaukiamė. Bet žvejai ėmė dvejoji kas aš esąs. Liepė man atsigulti kad sargyba gyltanti jų nenubastų už nežinomo žmogaus išgabenimą. Aš žvejus raminau, esąs Lietuviškų knygų pirklys ir už dvejoji dienų jiems duosiąs darbo pergabenti per sieną kelis pakus knygų; be to, juk Kun. Jurgaitis nebutų jų kvietęs jeigu aš bučiau neištikimas žmogus. Matydamas žvejus norint pasipelnyti, dar pridėjau tris rublius. Šiandien — sako žvejai — tokie laikai, valdžia siulo daug pinigų už kokį ten žmogžudą, o ką mes žinome? Aš nurodžiau kad anas žmogžudą panašus į žydą, o aš juk Aš Lietuvis! Aprimo, kada aš Prūsų pusėje žadėjau jiems pastatyti puskvartierę...

Išlipome iš valtys. Beeinant į karčiamą magaryčią, žvejai visgi ketino pasiteirauti pas Prūsų žandarą ar aš kartais nesąs koks nusidėjėlis...

Čia, man nesenai išguitam iš Prūsų žemės, naujos pinklės. Prisiartinant prie Fanšteino karčiamos, aš žvejams sakau: jūs eikit į vidų, pasiimkit magaryčią, o aš čia pakarčiamyje turiu nusišvilpti...

Patikėjo, suėjo į vidų. O aš, lyg stirna, į artimą miškelį dumiau, ir nesijutau kaip atsiduriau Klaidėje svečiuose pas Martyną Šernių, „Lietuviškos Zeitungs“ leidėją ir spaus-tuvniką.

Šernius ir Šernienė dideli maldininkai, protestantai, bet ir nuosirdūs Lietuviai. Šernius buvo varpstis apie kurią sukosi „Aušros“ įsteigimas. Jis ir pats buvo pridėjęs 150 markių. Čion aš užtrukau; parašiau laišką Jankui ir J. Mikšui, kviesdamas juos į Žilbus pas senį Mikšą paskirtoje dienoje ir valandoje galutinai pasinėkai „Aušros“ reikaluose.

Susirinkome žibuose. Bet jau žandaras, nors manęs nepažinojo, senio Mikšio klausinėjo ar ne Šliupas esąs pas jį svečiuose? Senis mokytojas žandarą nuraminti. Ir mes savo reikalus ramiai apsvaistė pagaliau išsiskyrėm. Aš pro Tilžę važiuoju 4-tos klasės vagonė per Ysrutę į Berlyną... Pro Tilžę važiuojant ėmė neramumas kad kas manęs iš pažystamų nepastebėtų, bet laimingai pravažiavome, tik į vagoną įsėdė keli burai ir vienas jaunas, švarus, inteligentiškas žydėlis.

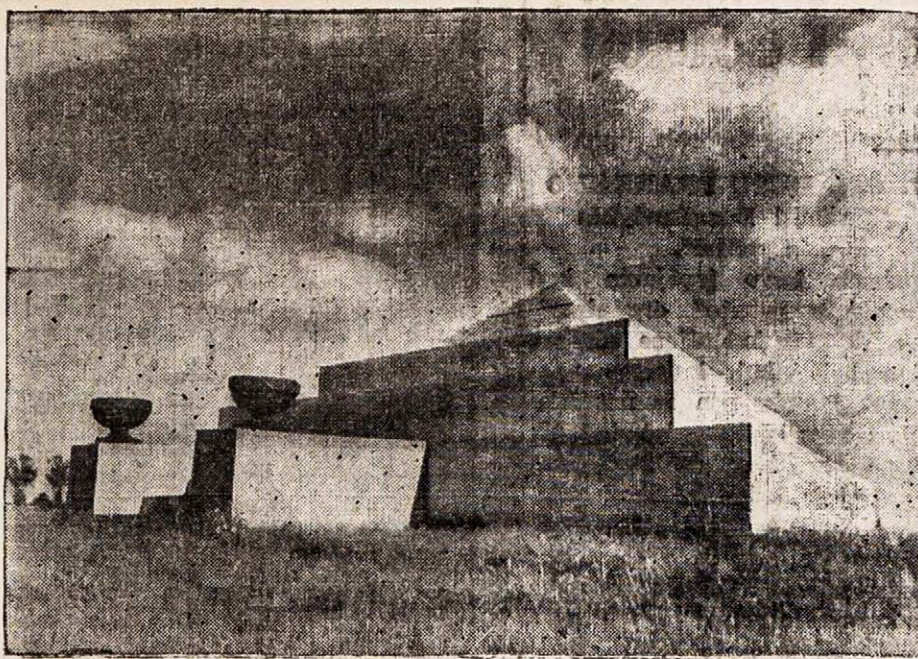
Keliaujant, burams užėjo noras iš Žydėlio pasityčioti, ir jie ėmė visokių priekabių į pinklių jieskoti. Į neteisingus užmetimus ir aš neįskendčiau savo dykleio nepridėjęs, užsistodamas už nekaltai užkluptą žydėlį. Galiausiai burai aprimo. Tada aš prisėdau prie žydėlio ir mudu išsišnekojome, lyg draugai. Kur važiuoji? jis manęs paklausė. Kada pasakiau važiuojąs į Berlyną, jis ėmė klausiti ar aš turiu pažystamų Ysrutėje, nes ten reikės nakvoti, tik anksti rytmetį teateis traukinys iš Eitkunų į Berlyną... Žydėlis manydamas mane esant žydą, pažadėjo pats nuvesti į žydų gėspadą, o ten policija nakčia nesilankanti ir man, nors aš paso neturiu, regėsias joks pavojus.

Ryto metą išėjome į stotį, kur vis dar pilnas visokių baimių nusipirkau bilietą į Berlyną, ir jau laimingas jaučiausi kada įsėdau į traukinio vagoną. Berlyne jau teko suėiti vienas kitas Lietuvis, nuo kurių menės bebėgęs į Ameriką. Pagaliau atsidūrėme Hamburgo ooste, kur nusipirkau laivakortę ant seno „Polynesia“ laivo. Kada laimingai buvo pavykę Berlyną pasiekti, aš jau Prūsų policijos nebijojo, nes išstremtas buvau tik iš Rytinių ir Vakariųjų Prūsų provincijų. Laive vėl reikėjo įrodyti žandarui kad ne pabėgėlis iš Vokiečių kariūmenės, bet Rusijos pavaldinis. Tą įrodžiau savo brolio Stanislovo valsčiaus pasu.

Tokiu būdu ištrūkau iš Rusijos žabangų ir atsiduriau garbingose Jungtinėse Valstybėse.

PAMINKLAS NETOLI KĖDAINIŲ

Paminklas pirmūnėi Lietuvos nepriklausomybės kovų aukai, kareivui Povilui Lukšui. Jis žuvo 1919 metų Vasario 8 d., nuo Eermontininkų kulkų. Šis paminklas yra Taučiūnų kaimo laukuose, -netoli Kėdainių.

DARBININKŲ APDRAUDOS IR SENATVĖS PENSIJOS ĮSTATYMAS IR KAIP, JIS BUS VYKINAMAS TRUMPOJE ATEITYJE

Kaip žinote, Amerika padarė įstatymą sulgy kurio bilijonai dolarių bus išdėta vykdymui socialės apdraudos akto, prieš beveik visuotiną baimę senatvės ir bedarbės tarp apie 25 milijonų šios šalies darbininkų.

Kongresas jieskojo tam pagalbą, norėdamas apsilenksti skyrimo pinigų iš federalės valdžios. Bet ištyrinėjus visais atžvilgiais priejo išvados kad pačių valstijų planai yra ir neiškęs ir permenki.

Taigi, tapo pagamintas socialės apdraudos įstatymas. Mašinerija pradėjo sukstis. Prasi-deda rinkimas taksų — visos darbvietės moka 1 procentą nuo visų savo išmokamų darbininkams algų, tose vietose kur dirba aštuoni ar daugiau darbininkai.

Aktas apima šis skyrius:

1. Darbininkus, apsaugojimui jų nuo vargo senatvėje ir laike bedarbės;
2. Aprūpinimas tos visuomenės dalies kuri negali pati apsirūpinti: nesveiki, akli, raiši, ir benamiai vaikai.

Aptaksavimas darbininkų ir jų samdytojų išlaikys tame akte numatytą darbininkų aprūpinimą.

Federalė valdžia ir valstijos palms tam tikrą dalį taksų iš savo generalinių fondų apmokėjimui pašalpų arba pensijų neigalintiems.

Šio viso plano pravedimas priklauso nuo valstijų legislaturų, kadangi jos taip pat turi praveisti tam reikalingus įstatymus, kurie skirtų pinigų iš jų iždų, ir turės dėti kita tiek kiek skiria federalė valdžia neigalintiems.

Darbininkų aprūpinimo provizija palies didžiausią dalį žmonių, ir ją praveisti reikalinga pritaikymo ir dalyko nušvietimo.

Taksavimas prasideda ši metą. Darbdaviai jau su šiais metais pradės mokėti darbininkų apdraudos fondą 1 nuosimtį darbininkams išmokamų algų; ta suma padės prie savo mokamų valdžiai taksų nuo ineigų ir siųs į tą pačią taksų rinkimo raštinę.

Vienose valstijose tie mokesčiai bus mokami kas mėnesį, kitose gale metų. Rekordas visų darbininkų, jų uždabio turės būti patiekta

SKUBĖKIT ĮSIGYT ŠIĄ KNYGĄ!

ĮDOMI KNYGA APIE ŽINOMIAUSI ŽMOGŲ —

AUŠRININKAS

JONAS ŠLIUPAS

116 PUSL. KNYGA
(didelio formato)

Knyga verta apie \$1.00 —
Atiduodama už 25c

(Iš kitų miestų reikalaudami
pridekit viso 30c, įskaitant
5c persiuntimo kaštams.
Priimama pašto ženklais.)

Štai įdomiausia knyga apie vieną labiausiai Amerikoj žinomų Lietuvių veikėjų, kuris per kelis dešėtkus metų darbavosi ir daug nuveikė atbudinimui Amerikos Lietuvių. Knyga parašyta labai aiškia kalba, ir aiškios stambios raidės, lengva skaityti ir suprasti. Ši knyga apie Dr. JONĄ ŠLIUPĄ išleista tik metas laiko atgal, saryšyje su jo 70 metų amžiaus sukaktuvėmis. „Dirvos“ redaktoriui pasivežė jų iš Lietuvos pusėtiną skaičių ir dabar jos paleidžiama į visuomenę. Įsigykite sau vieną!

Be paties Dr. Šliupo rašto, knygoj telpa straipsniai apie Šliupą kitų lygiai žinomų senų mūsų veikėjų — J. O. Širvydo, V. K. Račkausko, dar kitas straipsnis paties Šliupo apie jo gyvenimą Lietuvoje, ir knygos paruošė Girdvainio pastabos. Skubėkit iki ty knygy dar turime!

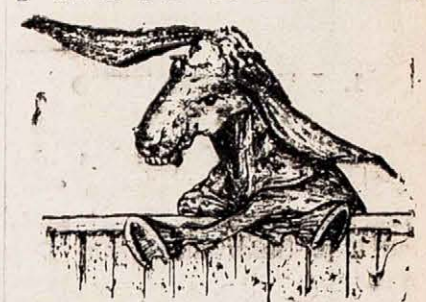
Kaina su prisiuntimu tik 30 centų.

“D I R V A”

6820 Superior Avenue

Cleveland, Ohio

PER TVORĄ PASIDAIRIUS

NEŠĖLKI, VĖJAU

Už rasoto lušnos lango
Dulkia žvabrus lietus,
Švilpia aitrus vėjas tango
Tonus negirdėtus.

Telefonos vielom zirzia,
Tai kamine kaukia;
Tartum velnių valsa šokti
Nakties dvasias šaukia.

Plyšiais į lušną įlindęs,
Rodo savo galią:
Žnaibo senos močios
skruostus,
Sunkina jos dalia.

“Vai, nešėlki, rudens vėjau,
Vai nustoki putęs,
Be tavęs jau daug kentėjo
Vargana motutė!”

Nepaklausė žiaurus vėjas
Šventų Deivės žodžių.
Bet sustaugė ties pakraige
Keldamas net sodžių.

Skverbės plyšiais iki kuno,
Šaldė senus kaulus,
Balsu štaugdamas galiuno
Purtino jai galvą.

Švilpė aitrus vėjas tango,
Svaidė sroves šaltas,
O pro kiaurą lušos langą
Matės veidas baltas.

V. Dainoras.

Boston, Mass.

Daktaras ištyrinėjo ligo-nio ligą ir mąsto. Ligonis klausia:

— Na, daktare, ką man patarsis?

— Aš manau kad tamstos sveikatos išgelbėjimas priklausys nuo tyro oro. Patariu tamstai važinėti laivais, kur gausi tyro jūrų oro. Kuo tamsta užsiimi?

— Esu matrosas ir laivais plaukiuju po visas juras.

Marijampolė

Kareivinėse du draugai kareiviai kalbasi:

— Petrai, išvalyk man šiandien šautuvą, juk mudu jau nuo senai esam geriausi draugai, — sako vienas.

— Duok litą tai išvalysiu, kitaip nesutinku!

— Eik tu, neišmanėli, tu nežinai kad geriau turėti gerą draugą negu šimtą litų, o tu dėl vieno lito nori jo netekti. “Karys”

Kaunas

Profesorius, rodydamas studentui širdies vietą: — Kur aš pataikysčiau jeigu įdurčiau štai čia?

Studentas: — Į.... kalėjimą, ponas profesoriau.

Detroit, Mich.

Mikas: — Kiek metų jau esat vedę?

Džekis: — Dar nevedę metų laiko.

Mikas: — Nekrėsk juokų.... Aš geriau žinau.

Džeks: — Nagi, kai vedėm mano žmona buvo 24 metų amžiaus, ir dabar tėbėra 24....

Anglijos karaliaus laido-tuvių kaštai, kaip praneša-ma, siekė \$125,000. Tai la-bai didelė suma, ir gerai kad karalių mažai miršta.

SEINUOSE DRAU-DŽIAMA LIETU-VIŠKAI KALBĖT

Sausio 26 d. Seinuose buvo surengtas priešlietuviškas mitingas. Po pamaldų išėję žmonės iš bažnyčios pamatė prie teismo įstaigos laiptų stovintį kalbėtoją, kuris aiškino kaip Lietuvoje “kankinami” Lenkai, kaip lieja ašaras ir panašiai. Vietos mokyklų mokiniams buvo progos pašaukti. Seiniškiai gi žmonės puikiai supranta tą šukalojimą ir mažai kas klausėsi ir to oratoriaus.

Į visą tą triukšmą vietos Lietuviai nekreipė dėmesio, tačiau juos nustebino vienas dalykas, butent, prie miesto magistrato iškabintas atsisaukimas, kuriame buvo draudžiama gatvėse Lietuviškai kalbėti.

Šis faktas aiškiai parodo, kuriame krašte yra žmonių persekiojimas: šiaip ar anapus administracinės linijos. Nepr. Lietuvoje tokių įsakymų prieš Lenkų kalbą dar nebuvo.

“L. A.”

MARGUČIO RADIO PROGRAMAI

Klausykite jų sekmadieniais nuo 2 val. po pietų iš stoties WIND Gary, Indiana.

VASARIO 16-TA KAUNE

Nepriklausomybės Šventė ir Iškilmingas Atidarymas Vytauto Didžiojo Muzejaus

REIKŠMINGAS PAMINKLAS

Lietuvos Nepriklausomybės kovų paminėjimui paminklas Kaune, Karo Muzejaus Sodelyje. Paminklas sukrutas iš akmenų surinktų iš visų Lietuvos miestų su prieais laukų. Prie šio paminklo nuolat būs iškilmes ir kas vakarais laike vėlavos nuleidimo tam tikros apeigos.

Kaunas. — Lietuva iškilmingai šventė Nepriklausomybės metinę sukaktuvių dieną.

Iškilmingose pavaldose ryto metą katedroje dalyvavo Valstybės Prezidentas A. Smetona, visi Ministrų Kabineto nariai su ministru pirmininku J. Tūbeliu priešakyje, kariuomenės vadovybė, diplomatinio ir konsularinio korpuso nariai. Bazilika buvo perpildyta žmonėmis, taip pat Kauno įgulos ir kitose katalikų ir evangelikų bažnyčiose bei kitų tikybų maldos namuose.

Karo Muzejaus Sodelyje

Prie Karo Muzejaus iškilmėse buvo susirinkę daug tuksantų žmonių atiduoti pagarbos žuvusiems už Lietuvos laisvę. Sodelyje dalyvavo vyriausybės ir diplomatinio korpuso nariai, aukštieji karininkai, organizacijos su vėliavomis ir daug žmonių. Prie Nežinomo Kareivio kapo padėta vainikai ir pasakyta kalbos.

Karo Muzejaus Naujasis Bustas Atidarytas

Pasibaigus iškilmėms prie paminklo žuvusių už Lietuvos laisvę, įvyko Karo Muzejaus naujojo busto Vytauto Didžiojo Muzejuje atidarymas. I atidarymo iškilmes atvyko Valstybės Prezidentas A. Smetona, ministras pirmininkas J. Tūbelis, arkiv. Skvireckas, ministrų kabineto nariai, užsienio valstybių atstovai ir į nepriklausomybės šventę atvykusieji bei Kaune gyvenantieji karo atšas, aukštoji karo vadovybė, daug profesorų, aukštųjų karininkų, menininkų ir šiaip mūsų rinktinės visuomenės ir spaudos atstovų.

Iškilmingu maršu sutikus Valstybės Prezidentą, Muzejaus viršininkas Gen. V. Nagevičius savo kalba pradėjo atidarymo iškilmes. Trumpai nušvietė karo muzejaus išsivystymo raidą nuo pat jo įsikurimo pradžios iki dabartinių laikų. Po jo kalbos generalvikaras K. Saulys muzejų pašventino.

Muzejų pašventinus, pasakė kalbą Valstybės Prezidentas A.

Smetona. Įvertindamas Gen. Nagevičiaus nuopelnus karo muzejaus organizavimo darbe, Valstybės Prezidentas po kalbos, Gen. Nagevičių, karo muzejaus viršininką, apdovanojo Vytauto Didžiojo II laipsnio ordinu. Pareikšdamas savo dėkingumą Valstybės Prezidentui už tokią aukštą pagerimą, Gen. Nagevičius savo padėkos kalboje pabrėžė kad šis jam tekęs ordinas turis būti simbolišku įvertinimu ir atpildu visiems kurie savo darbu yra prie muzejaus organizavimo ir tvarkymo prisidėję.

Po atidarymo ir pašventinimo iškilmių Gen. Nagevičius pakvietė Valstybės Prezidentą Antaną Smetoną, ministrus ir kitus aukštus svečius apžiūrėti naujų karo muzejaus salių ir skyrių.

Iškilmingas Koncertas Valstybės Teatre

Retu iškilmingumu ir puošnumu Vasario 16-ta praėjo Valstybės Teatre. I iškilmingą koncertą susirinko visuomenės viršūnės. Atvyko taip pat Valstybės Prezidentas A. Smetona, Ministras Pirmininkas Tūbelis, ministrų kabineto nariai, užsienio diplomatai, kariuomenės vadovybė. Diplomatai savo spindinčiomis margom uniformom, mūsų ponios daugiausia gražiais tautiškais rubais.

Valstybės Prezidentas Smetona iš teatro pasakė per radio trumpą kalbą Prancūziškai.

Koncerto programą sudarė tik mūsų kompozitorių kuriniai. Valstybės operos orkestras, Tallat-Kelpšos diriguojamas, atliko Naujajai poezijai „Ruduo“ ir dvi Gruodžio siuitas, o Staros vedamas choras padainavo Grudžio, Banaičio, Eimučio, Tallat-Kelpšos, Staros ir Bendorjaus kompozicijas. Programą baigė Karnavičiaus „Užgričio Pasaka“, kurią nuotaikingai ir darniai atliko solistas A. Kutkus, dramos artistas H. Kabos generalvikaras K. Saulys muzejų pašventino.

P. J. KERSIS

1430 STANDARD BLDG. Kampas St. Clair ir Ontario
Ofiso Telef. MAin 1773 Namų KEnmore 4740-W.

Norėdami pigiai pirkti namus bent kurioje miesto dalyje ar pašalinuose miesteliuose, kreipkitės pas mane, gausit už pigiausią kainą. Taipgi įvairios apdraudos-insurance reikaluose gausit geriausį patarimą.

Perku ir parduodu bankines knygeles, sutaisau paskolas del pirmo mortgage. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Turiu \$2,000 sumoje Lietuvių banko knygelių pardavimui.

Paskutinis Kvietimas

VISIŠKAS IŠPARDAVIMAS VISŲ ŽIEMINIŲ
RUBŲ IR REIKMENŲ

Pirkit Dabar ir Taupykit!

Taipgi Tėmykit! Musų šių metų Pavasarinų Rubų ir kitų reikmenų bus didžiausias negu kitados kada.

THE KRAMER & REICH CO.

7002 Superior Ave. Kampas Giddings Rd.

UKININKAMS IŠDUO- TA 108,363 LITŲ PAŠALPŲ

Kaunas. — Jau prieš kelerius metus buvo pradėta krepiti daugiau dėmesio į žaliuosius plotus. Jie nuolat gerinami ir tvarkomi, nes iš jų gaunami pašarai sudaro gyvulininkystės pagrindą.

Naturalieji žalieji plotai Lietuvoje sudaro apie 1,5 milijoną ha arba 24,12% visos teritorijos arba 53% ariamųjų plotų. Kadangi šių plotų našumas yra dar menkas ir jie reikalingi pagrinadinio gerinimo, tai Vyriausybė ir Žemės Ukio Rumai į tai atkreipė reikiamą dėmesį. Jau nuo 1928 metų žaliųjų plotų gerinimui teikiamos nedidelės premijos, pašalpos. Tuo būdu įrengiami pavyzdiniai pievų bei ganyklų plotai. Žaliųjų plotų gerinimas yra, galima sakyti, naujas darbas ir daugeliui ukininkų svetimas ir neaiškus. Tačiau paskutiniaisiais metais jis turi vis didesnio pasisekimo. ypatingai kai pamatoma, jog iš to yra didelė nauda.

Kiekvienais metais stengiasi kiek galima daugiau įrengti kultūrinių ganyklų ir pavyzdinių pievų. Praėjusiais metais visoje Lietuvoje buvo įrengta 574,75 ha kultūrinių ganyklų ir tam reikalui išduota 21,740-43 Lt. pašalpų. Tomis pašalpomis pasinaudojo 617 ukininkų. Tuo būdu dabar visoje Lietuvoje turėsime apie 3,743,2 ha įrengtų kultūrinių ganyklų.

Nusausintuose plotuose pavyzdinių pievų pernai įrengta 999,58 ha ir tam reikalui išduota 79,861.62 litai pašalpų. Pavyzdingas pievas rengdami, pašalpos pasinaudojo 1,068 ukininkai.

Be kultūrinių ganyklų ir pavyzdinių pievų, Žemės Ukio Rumai rengia perodomočius pievų bandymus. Iš viso praėjusiais metais buvo įrengta 355 pievų bandymai. Vienam bandymui užimamas plotas svyruoja nuo 1/5 iki 1/3 ha. Be šių perodomočių bandymų, buvo dar daroma keliolika tikslinių pievų gerinimo bandymų. Visiems pievų bandymams buvo išleista trąšoms ir sėkloms išgyti 6,761,63 litai. Bandymai prižiūrimi agronomų ir lėšos skiriamos Žemės Ukio Rumų. Be to, 1935 metais buvo įrengtas Sakalės (Zarasų apskr.) dar vienas pievoms gerinti įrankių naudojimo punktas. Dabar tokių punktų yra jau iš viso 10.

Iš viso žaliiesiems plotams gerinti 1935 metais buvo išduota 108,363.68 litų pašalpų.

„L. A.“

„Dirva“ kasmet duoda kelių dolerių knygų vertės įdomių apysakų — ji niekad nenubosta skaityti — \$2 metams

VIETINĖS ŽINIOS

CLEVELANDIEČIŲ ŽINIAI

Kaip žinote, Susivienijimą Lietuvių Amerikoje leidžia Albuma paminėjimui 50 metų savo gyvavimo sukaktuvių.

Kurie vietiniai norėtų užsakyti Albumą, prašomi kreiptis į mane tuojau, nes dabar Albumo kaina tik \$2.50, o paskui bus \$3.50 ar daugiau. Visi SLA. nariai ir šiaip Lietuviai gali tą Albumą įsigyti.

SLA. Seimo Rengimo Komisija ir SLA. 14-tos kuopos nariai kurie norėtų įsigyti fotografijas kuopos narių, gamintų del to Albumo, įsigykite jas dabar, nes paskui ir už pinigų negausit. Kaina dabar tik \$1. Toliau, kas iš Clevelandiečių norėtų išidėti savo atvaizdus į SLA. Albumą, gali kreiptis į mane ir gausit visas informacijas. Dabar pats laikas, nes tuoj bus pavasaris.

P. G. Polter,
EN. C981 966 Ida Street.

GAUS DARBO 2,000 DARBININKŲ

Babty—Raseinių plantas bus baigtas statyti iki 1938 m. pradžios.

Kaunas. — Susisiekimo ministerijoje sudaryta komisija jau paskelbė Babty—Raseinių plantai statyti konkurso išvaidą. Už žemiausią pasiūlytą kainą statyti plantas nuo Babty iki Airopalos, 26 km., teko bioliams Ilgovskiams už 1,650,000 Lt., nuo Airopalos iki Raseinių, taip pat 26 km., teko rangovui Gurvičiui už 1,680,000 litų. Jei ministrų kabinetas konkurso rezultatus patvirtins, tai susisiekimo ministerija surašys su sakytais rangovais sutartis ir bus pradėta plantos statyba. Darbą rangovai turi baigti iki 1937 m. gruodžio 1 d. Pagal konkurso sąlygas rangovai pasiima plantą pastatyti ketveriems metams kreditan. Už pastatytą plantą bus pradėta mokėti 1940 m. kovo mėn. Pradėjus statyti plantą, gaus darbo apie 2,000 darbininkų.

„L. A.“

Vilniečiams Neleido Mi- nėti Vasario 16-tos

Kaunas. — Kaip kiekvienais metais, taip ir šiemet Vilniaus krašto Lietuviai norėjo Vasario 16 d. surengti akademiją. Vilniaus storastijai Vasario 5 d. buvo paduotas prašymas leisti tą akademiją surengti. Tačiau šie metai Vilniaus Lietuviams tampa, kaip matyti, sunkūs. Storastija Vasario 12 d. atsakė, jog dėl saugumo ir viešo ramumo akademijos rengti neleidžianti.

Tai yra pirmieji metai, kai grynai kultūriška ir meniška Lietuvių tautos nepriklausomybės paskelbimo minėjimo akademija neleidžiama.

Tuo būdu Vasario 16 Vilniuje tebuvo tikrai šv. Mikalojaus bažnyčioje atlaikytos iškilmingos mišios.

LIETUVOS

KARIŠKI

LAKUNAI

ŽIEMOS

UNIFORMOJE

Lietuvos lakunai praktinės ginti tėvynę nuo priešių ir žiemos metu. Čia matome juos aptariančius gautą uždavimą.

VYČIŲ KUOPA LAUKIASI SVEČIŲ IŠ LIETUVOS

Ši pavasari, apie vidurį Gegužės mėnesio, Clevelande bus Vyčių 25-tos kuopos svečiai Pavasarininkų Sąjungos delegacija, kuri Kovo 16 d. atvyksta iš Lietuvos su visokiais rankdarbiais ir Lietuvos filmomis. Jų tikslas geriau supažindinti Amerikos ir Lietuvos jaunimą.

Svečių priėmimui išrinkta sekanti komisija: Nellie Grigalevičiūtė, Alvina S. Luiza, Petras Luiza, Alekas Banys ir kuopos pirmininkas M. Žitkus. Ta komisija apsirūpins visu programą.

Šio rengimo pilną kuopa nutarė paskirti Lietuvių Kultūriniam Darželiui.

Toliau bus plačiau paaiškinta apie šį įdomų parengimą.

A. S. L.

HIPPODROME

Paul Muni, bene įžymiausias iš visų Holliuodo aktorių, bus Hippodrome teatre pradėdamas šefadėnį, Kovo 14, vienoje iš didžiausių savo reikių kokių jis kada vaidino, filmo „The Story of Louis Pasteur“.

Muni vaiduos Louis Pasteur'ą, garų Prancūzų moklininką ir bakteriologą, kuris taip daug prisidėjo prie žmonijos gerovės ir mokslo. Veikalas einasi apie Pasteur'io kovą su neteisybe ir tamsybe. Taip labai buvo nusistatę prieš jį gydytojai kad jiems pavyko jį net išvysti iš Paryžiaus. Bet Pasteur nenutraukė savo tyrinėjimų ligų perų. Jisai

vargo įvairiose Prancūzijos dalyse ir dagyveno iki to kad buvo pripažintas kaip didis molskininkas.

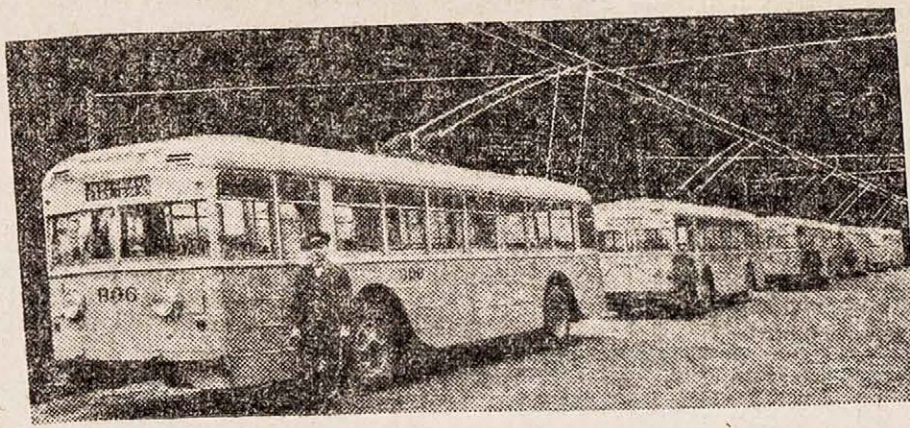
Josephine Hutchinson vaidina jo žmoną, kuri kartu su juo vargsta ir gelbsti jo išradimuose. Romantišky dalį atlieka Anita Louise, vaidindama Pasteuro dukterį, ir Donald Woods, jauno gydytoja, kuris tikėjo ir gelbėjo tam didžiam mokslininkui.

Prie to Hippodrome duos ir kitų įdomių paveikslų.

DARŽELIO SAJUNGOS SUSIRINKIMAS

Lietuvių Kultūrinio Darželio Sąjungos visuotinis draugijų atstovų ir pavienių susirinkimas bus laikomas šio penktadienio vakare, Kovo 13, nuo 8 val., Lietuvių salėje. Sekr.

ALL ABOARD CLEVELANDO JUDEJIMO NAUJIENOS

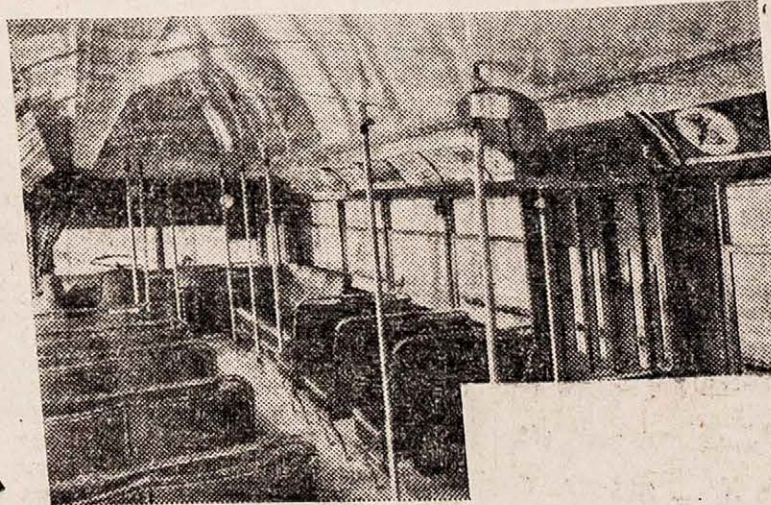
BERĖLIAI KARAI DABAR jau Veikia

★ ★ Clevelando nauji Berėliai Karai—pati moderniausia viešos transportacijos forma—jau veikia ant Hough Avenue kaip parodoma kairėje.

Kaina nėra brangesnė — jūsų Savaitinis \$1.25 pasas arba Sekmadienio 25c Pasas geras neribotam važinėjimui karais ir kočiais.

Patirsit kad šis naujas dalykas yra tikras prietas prie važinėjimo sistemos.

PABANDYKIT JUOS

Fare Play
EDITOR

CLEVELAND RAILWAY COMPANY

NETOLI JUSŲ NAMŲ, DARBO AR KRAUTUVĖS

Randasi Cleveland Trust Bankas

2 VIDURMIESTYJE
33 EASTSIDE
16 WESTSIDE

KITI PAINESVILLE, WILLOUGHBY,
BEDFORD IR LORAIN

Cleveland Trust

Member Federal Reserve System

Convenient Branch Banks Throughout Greater Cleveland

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

"DIRVA"—6820 Superior Avenue, ENd. 4486—Atdara vakarais

Vietiniai "Dirvos" skaitytojai, kurie gavot pranešimą apie pasibaigimą jūsų prenumeratos pasistengkit tuoj atnaujinti, nes neatšilėpūs, jums bus suleikyta "Dirvos" siuntinėjimas.

"Dirvos" Administracija

MIRE CLEVELANDO LIETUVIAI

Juozas Marčiulaitis, 40 metų, nuo 6702 Lawnview ave., mirė Vasario 29 d., palaidotas Lovo 4 d., su bažnytinėmis apeigomis iš Sv. Jurgio bažnyčios.

Clevelande paliko brolis Pranas, pusbrolis Pranas Sakalauskas ir pusseserė Marė Rainienė. Lietuvoje liko trys sėserys, brolis ir tėvas. Paėjo iš Aukš. Panemunės par., Samylių k. Amerikoje išbuvo 22 metų, daugiausia gyveno Clevelande. Laidotuvių rūpinosi graborius N. Wilkels.

Zenonas Linauskas mirė Kovo 5 d.

Ignas Obelenis mirė Kovo 8 d.

Paėjo iš Vilkių parapišios. Adomas Pavilonis mirė Kovo 9 d.

Jonas Sležus mirė Kovo 10 d.

Sunus Kazio Sležo.

RASTENIS SUGRYZO

Adv. Nadas Rastenis sugryzo iš Chicago, kur praleido ketelį dienų visuomeniškais reikalais.

ST. PATRICK'S SOKIS

Antradienį, Kovo 17 d., Lietuvių salėje rengiama šokių vakaras Sv. Patriko šventės progai. Jaunimas ypač rengiamas tą vakarą atsilankyti.

KUR PIRKTIŠ AUTO LEIDIMUS

Jau prasidėjo reikalavimas visiems automobiliu savininkams išgauti 1936 metams automobilių leidimus. Mieste yra keletas vietų kuriose tuos leidimus gaunama. Po antrą 10125 St. Clair ave. leidimų išdavime pasitarinama Lietuvių, Ona Miheichienė.

SVEIKINIMAI IS FLORIDOS

J. J. Bačiūnas iš Tabor Farmos, su žmona ir kitais Chicagoje lankosi Floridoje, šiltoje kraštoje. Ten mano išbūti apie mėnesį laiko. Sveikina "Dirvos" redaktorių.

Floridoje taip pat vieši pp. Babarskienė su savo sūnum ir Clevelande.

Pracėta skėnadieni grįždama iš Floridos, sustojo Clevelande aplankyti savo gimines, Virbickus ir Karčius. P. Ona Šupienė, iš Somerville, Mass.

Su ja iš Somerville išvažiavo p. A. Virbickienė aplankyti savo sėserį ir švogeri Vezevičius.

SLA. SEIMO KOMISIJA

Komisijos mėnesinis susirinkimas bus laikomas kitą penktadienį vakare, Kovo 20 d., Lietuvių salėje, nuo 8 val.

Draugijoms Tėmytina

Ateinančiam pavasariui ir vasarai užimta parengimams ir piknikams sekantis dienos, kuriose nepatartina kitus parengimus daryti:

Kovo 28 — Lietuvių Kultūrinio Darželio kortavimo vakaras, Lietuvių salėje.

Balandžio 18 — Moterų Ratalio vakaras, Lietuvių salėje.

Balandžio 26 — "Dirvos" perstatymas operetės, "Gegužinė Lietuvoje", Lietuvių salėje.

Gegužės 17 — Artisto Juozo Olsausko ir raunio choro koncertas Lietuvių salėje.

Birželio 14 — Lietuvių Kultūrinio Darželio metinis piknikas, Mačiutos darže.

Birželio 21 iki 27 — SLA. Seimas, Lietuvių salėje.

Birželio 21 — Sv. Jurgio parapijos piknikas.

Liepos 12 — "Dirvos" piknikas.

Liepos 19 d. — SLRKA. 50 kp. piknikas. Antras — Rugpjūčio 30 d.

Liepos 26 — Sv. Jurgio parapijos piknikas.

Rugp. 2 d. — Dr. V. Kudirkos Draugijos piknikas Mačiutos darže.

Rugpjūčio 30 — Ohio "Dirvos" skaitytojų piknikas.

Kurios kitos draugijos turi pasiėmusios savo parengimams dienas praneškite redakcijai, paskelbsime.

Kas bus Miesto Auditorijos Laike Ekspozicijos

Clevelando miesto auditorija, su visomis salėmis galinti suminti iki 100,000 žmonių, bus didžiausia radio transliavimo studija pasaulyje bėgyje 100 dienų Great Lakes Ekspozicijos. Iš čia bus leidžiama radio programai po visą šalį.

Planuojama į Clevelandą suvesti įvyomiausius ir geriausias žinomus radio artistus, kurie savo programus atliks nuo estrados auditorijoje.

Visi aktai kokie atsibus ant estrados, bus tiesiami visą vakarą arba dienos metu, kada kurie išpuola, nors jų laikas tuo tarpu leidimui per radio ir pasibaigtų.

Miesto auditorija, visiškai atnaujinta Republikašio nacionalinei konvencijai, bus kaip tik laiku papuošta ir tai parodai. Auditorijoje visą dieną bus visokios perstatymai.

Tarp įvairiųjų kurios užkvičiama į Clevelandą numatoma šie išymys aktai: Paul Whiteman ir jo orkestras kartu su Walter Winchell, pagarsėjusių aprašymais iš žmonių privatinio gyvenimo; Guy Lombardo ir jo Royal Canadians; Sinclair Minstrels; Kate Smith ir A and P Gigonų orkestras, Pop-Eye, ir kiti.

Kas turės tikėtis į Great Lakes Exposition tas galės nemokamai ineiti ir į auditoriją.

Automobilistų Žiniai

Nuo ateinančio rudens, Spalio 1 dienos, kiekvienas automobilį valdantis asmuo turės turėti asmenišką leidimą. Tas leidimas kaštuos 40 centų ir turės būti gaunamas kas metai.

Gavimui leidimo automobili valdyti reikalinga bus pereiti kvėtimus, kurie susidės iš apsipazinimo su Ohio važinėjimo įstatymais, žinojimu signalų ir ar žmogus turi geras akis. Nepilnamečiai turės gauti tėvų sutikimą automobili važinėti.

Kitos valstijos žmonės apsišviečio Ohio valstijoje, turi išimti tokius leidimus bėgyje 30 dienų.

Pabaudos už suteikimą apie savo asmenį klaidingų informacijų leidimą išsiimant, bausmė padaryta sunki: gali gauti iki 10 metų kalėjimo. Už važinėjimą į jėgų leidimas būtų suspenduotas, gali būti baudžiamas kalėjimu nuo 2 dienų iki 6 mėnesių.

DIDINS IŠDIRBYSTES

Republic pilno kompanija paskyrė tris milijonus dolarių padidimui ir pagerinimui savo išdirbystės įstaigų. Iš tos sumos \$1,300,000 bus praleista Clevelande. Kitos tos kompanijos dirbtuvės yra Youngstowne ir Warren.

PALĖGO IS KALĖJIMO

Naujas apskrities kalėjimas, kurio įstatymui praleista milijonai dolarių tikslu padaryti ji viecupiai vykusį, pasirodo nėra toks vykęs. Antradienį, štai, vienas jaunas vagis, sumištas už apibėsimą vaistinės, išlindo pro langą geležinės užtėvaros ir iš penktos aukšto nusileido žemėn iš paklodžių padaryta virve ir pabėgo.

Jis yra septintas kalinis pabėgęs iš šio moderniško kalėjimo pastaru kelių metų bėgyje. Antrą dieną jis tapo sugautas.

REMKIT DARŽELI

Lietuvių Darželio naudai rengiama pakortavimo vakaras šeštadienį, Kovo 28 d., Lietuvių salėje. Pradžią 7:30 val., įžanga 25c.

SERGA DAKTARAS

Dr. A. J. Kazlauskas buvo sunkiai susirgęs šalčiu ir turėjo pasiduoti ligoninėn kitų gydytojų global. Dabar jau taisyti.

REIKALINGA SENYVAS LIETUVIS

Kitos kitos draugijos turi pasiėmusios savo parengimams dienas praneškite redakcijai, paskelbsime.

RADIO

PAKLAUSYKIT GRAŽAUS RADIO PROGRAMO

Ket., Kovo 19 d., nuo 1:30 val.

Dainuos J. Olsauskas, P-Jė Kane ir P-Jė Rasiliute

Ateinantį ketvirtadienį, Kovo 19 d., nuo 1:30 val. po pietų, iš radio stoties WJAY bus išlaikyti dailus radio programos, kuri privalo išgauti kiekvienas Lietuvos ir pakštinti savo kitataučius draugus paklausti, nes kalbos bus Angliška, o dainos Lietuviškai.

WJAY stotis pakvietė "Dirvos" redaktorių p. Karpių duoti paskaitą apie Lietuvos kultūrinį gyvenimą Angliškoje kalboje, su Lietuviškų dainų atvaizdavimu, ką atliks artistas Juozas Olsauskas kanklėmis ir duodudamas, ir į talką pakvietė žinomas Lietuvos dainininkes, p-lės Sofia Kane ir Bronę Rasiliute.

Programas bus pusę valandos laiko. Kalbos gal neužims nei 10 minučių, o kuodaugiausia bus bandoma sudėti dainų ir muzikos. Ponas Olsauskas pasiūlė kalboje įtaikyti dainas, pradėdant nuo pagoniškos senovės, kad kalba nebūtų nuobodu, apipaskojant kaip Lietuviai visą savo gyvenimą praleidžia su daina. Vienur girdėsit kankles skambant, kitur mergelę ir bernelį dainuojant, kitur šiaip karingą ar graudingą aidą liejant.

Programė perstatymus atliks Inž. Petras Skukas, "Dirvos" Angliško skyriaus redaktorius.

Prie dainų pianu akompanuos Aldona Wilkeliene.

Butų gerai kad Lietuviai to programo paklaustyti ir paskui parašyti WJAY stotiai padėkos laiškelį, nes tai pusvalandį Lietuviams paskiria visai nemokamai, duodama Lietuviams progą supažindinti kitų tautų žmones su savo mūsų tauta.

Tėmykit Angliškoje laikraščiuose šio programo pažymėjimą, nes gali paskutine dieną įvykti kokia permaina laike.

Si bus trečia p. Karpius radio paskaita apie Lietuvą ir Lietuvius iš WJAY stoties.

VAIZROS BUTO RADIO PROGRAMAI

Clevelando Lietuvių Vainio Buto radio programai bus madeniais nuo 2:15 val. po pietų iš WJAY stoties.

Chicago "Margučio" programai dabar girdimi taip pat nuo 2 val. po pietų, victoje nuo 3 val., nes Chicago laikas sutylgintas su Clevelando laiku.

KANDIDATUOJA

Stephen M. Young, dabartinis Kongreso narys Washington, pasiskelbė kandidatū Ohio valstijos gubernatoriaus vieton prie dabartinį gubernatorių Martin L. Davey. Abu yra Demokratų partijos, ir nominavęs bus išspresita kuris kandidatū Lapkričio mėnesio rinkimams.

Young įitaria dabartinį gubernatorių grafie ir pataikavime savo politikos rėmėjams visuose valstijos departamentuose.

PABAIGA SENOJO PASAULIO

Pabaiga senoji pasaulio, pabaiga politiška tvarkai arba regulai valdanciai žmones. Pabaiga turtuoliams, pabaiga samylams. Del ko pabaiga? del to: 7 tūkstantmetinis amžius baigiasi ir prasideda Kristaus viešpatavimo laikas.

Skaitykit Sv. Jokubo laiškuose, 5 pr., 1 e., kur kalbama taip: "Vai jus, turtingieji, verkit ir raudokit del savo bėdos ant jūsų ateinančios; jūsų turtingumas supuvs, jūsų rubai kandžių edami; jūsų auksas ir sidabras surudije ir ju rudys bus liudininkais prieš jus ir jūsų kunus eis kaip ugnis. Jūs sau skarbus surinkote paskiausiose diense."

Viešpats Dievas bus karaliu ant viso pasaulio ir jis sumins visus savo neprietelius po savo kojom. Neprieteliai tai tie kurie nenori pildyti jo prikalymų naujo testamentu. Tyrinėkit Sveta Raštą, Dievo žodi, be to nei vienas neragės Dievo karalystės.

William Shimkus, S.B.S.D. 1150 E. 76 St. Cleveland, O.

Youth's Forum

Editor—Peter Skukas

Phone: ENdicott 4486

6820 Superior Ave. Cleveland, O.

WEAKENED BY WEEKENDS

BY PETER SKUKAS

D A W N B E G I N S

It was one of those cold biting mornings of March. Dawn was still creeping upward and the church bells began to chime serenely with the clamoring notes wending lazily through the morning mist. Most of this portion of the world was still in slumber. The peaceful calm of the night was unbroken save for a solitary thud, here and there, of feet clumping and the lion-like March wind rustling through the dried leaves of yester-year adding a touch of bustle to the stilled, slumber-shrouded world. These thumpings of recreated feet once more embarked upon the lap of a cruel world, seeking to eke out an existence...

to go on, confident with renewed vigor...to gain a place...a foothold...a grip upon this man-made chaotic, squandered world. Their desires were normal...their hands were willing, even eager...their hearts were filled with remorse...but their faith lingered on, holding the loosed morsels of hope from separating into particles of disintegrated personality. All they wanted was a job...only a job. Just a job! What possibilities? What a fulfillment of urgent necessities? Yes! So simple and yet...so hard.

This is the true fiction—yet more real than life itself—picture that transpired before one of the largest factories in Cleveland.

These individuals, some uncouth, others with a distant reminder reminiscent of having seen better days and even a lawyer whose just pride was hurt to be amassed, nay herded amongst a milling crowd, swaying a little to keep the lead-like blood in circulation thereby preventing a further chilling of new feet already tiring. All standing before the gates not unlike the fictionalized heaven...hoping upon hope that these be the last obstacles opening into the inner sanctum wherein resides the high priest, the temporal ruler, flesh and blood-like himself, in whom is consecrated the divine right of dispensing the bits of "the leaves and fishes" unto the over-thronged group of job seekers.

The guardian of this angelic-industrial sanctum whose recompense awarded in directly proportional to his cubical content, paces to and fro, sentry-minded, keeping order within the militant crowd. They call him "Hank". Stalwart, tall and lumbering are his course features. Fortunately, the routine hasn't at least hardened the ways of this patriarch whose word is law. He treats his wards with a semi-dignified respect. A few transgressors of the unwritten law of crowds are heralded back to the end of the line. First come first serve is tantamount even in this soulless space of mass production.

At sporadic moments the "high priest" ventures amongst the grueling waifs, all eyes become brighter they pull themselves out of a lethargy...feet are marshalled into an upright position...they wait...like modest lambs for his pointed finger aiding the holy password "and you". Slavery blocks a la '34 before your eyes. The few chosen briskly follow into the holy sacrality while the ill-gotten relax, breath a deep sigh and silently utter: "Better luck next time."

Gradual relenting of activity proclaims the nearness to noon-time. Five endless long hours begin to tell on their faces...limbs are in-

active...faces present fatigue...and the morale is low.

Fortunately there are a few who can still purchase a bite to eat and then to repeat the action of the morning in its entirety.

Restaurants of industrial centers breath an atmosphere peculiar to themselves. A superficial consistency flourishes about the customers. To a certain extent it is a fly-by-night constellation, a live today for the morrow may never come attitude, born out of necessity. Rooming houses furnished rooms and other customarily unused space provide amply for sleeping quarters for this more or less transient population.

It is easy to see that with no deep rooted established homes together with the human urges tends only to loosen the threadbare morals that may perchance have permeated these peoples into a gambling, vice ridden makeshift existence.

Ladies of easy virtue with the come thither look in their eyes walk defiantly about these centers which most likely will evolve their counterparts. Possibly they are not at fault. There is no need to defend them nor further incarcerate deeper blemishes upon an already scarred life. Perhaps countless hundreds would go the way of all flesh if they were not shielded by strong domestic ties. Virtue untried is false vanity. The ways of the world are cruel and when all else fails even virtue must tumble into unhallowed, unfathomable depths of the Stygian darkness. Virtus should be judged by its powers of resistance and not by its ability to abstain within a closely guarded veil of pleasant home surroundings free from economic distress and the constant watch of parents who just may have meant the crossing of that narrow wavering line.

This word picture, my dear readers, is what actually was seen by the author during one of those hectic days. Little wonder why a job is the basis of all things under the present economic system and when it fails many other things slide downward toward a complete wreck of civilization.

NOTE—The above article is a reprint of an article written two years ago. It is by popular request that this article is reprinted.

AMONGST OUR LITHUANIANS

ENTERTAIN IN NEW HOME

Mr. and Mrs. John Myhling, 2608 Fenwick Road, Cleveland Heights, Ohio, entertained as their guest of honor, Mr. Joseph Olsauskas, Lithuanian artist and singer, in their newly constructed home, Sunday, March 8th.

Other guests were Mr. and Mrs. Karpius, editor of the Dirva, Mr. and Mrs. Peter Luiza and Mary Davis. The well equipped, modernistic recreation room afforded the guests a delightful time.

RETURNS FROM SOUTHERN CLIMES

Tanning in Florida for a time, Mrs. Anna Shuppes, of Somerville, Massachusetts on her returning trip visited her relatives Mr. and Mrs. A. Wirbickas and Mrs. Karpius.

Mrs. A. Wirbickas, accompanes Mrs. Shuppes to Somerville to visit her sister and brother-in-law Mr. and Mrs. V. Vezevicius residing in that city.

JIESKAU DARBO NAMUOSE

Kam reikalinga namų priežiūrėjimui moteris, prie ligoninio ar šiaip šeimininkė, kreipkitės į mane. (12)

Elena Matulokienė 14115 Mayfair av. E. Cleve.

DUAL FETE

Commemorating Mrs. G. Salkes' birthday and Mr. Karpius' name-day, Kazimieras. Mr. & Mrs. George Salkes, 892 Barton road entertained a group of friends with a delightful evening of subdued, but pleasing partime.

Among the other guests were Mr. and Mrs. Peter Luiza, Mr. J. Olsauskas, Mrs. A. Karpius and Peter Skukas. Our junior hostess, Patsy Salkes, admirably displayed her culinary astuteness.

WJAY LITHUANIAN CULTURAL PROGRAM

Thursday, March 19 - 1:30 P. M.

Through the influence and effort of Mr. Stanley Altshuler, WJAY director of music, the Lithuanians of Cleveland will have an unusual opportunity to listen to a real Lithuanian Radio Program uncontaminated by objectionable plugging of ads and fish fry ditties.

Station WJAY will carry this pleasing Lithuanian Cultural Hour, Thursday, March 19th at exactly 1:30 P. M.

Mr. Peter Skukas, editor of this section will be the guest announcer, briefly sketching Lithuanian highlights.

As speaker, veteran radio announcer, and editor of the Dirva, Mr. K. S. Karpius, will present pertinent points in art, drama and opera of Young Lithuania and also Cultural activities of Lithuanian-Americans in the United States.

Musically, the program is the absolute cream of entertainment. Mr. Joseph Olsauskas, former member of the Lithuanian State Theatre at Kaunas, trained in Russian conservatories will sing popular Lithuanian Folk songs and at the same time play the Kankles, an instrument identified with old Lithuania.

He is the only man who plays it in the western hemisphere and possesses a genuine Lithuanian made one, which he will use in this broadcast.

Two top singers, Misses Sofia Kane and Bernice Russell will render typical songs, with Mrs. Aldona Wilkels at the piano.

AKRON

Knowsey Knoos

By SUPER SNOOPER

WITH the air in Akron being infested with the strike fever during the past few weeks, its almost got me in a striking mood. I really don't know what I should strike for but I sometimes wonder if the local strikers really know what they're striking for? I could probably threaten to disband the SSS. But who cares? It seems to me that my best bet would be to demand more space and larger type. Then I guess that plenty people would begin to care. But until I actually get bit by the striking bug I guess I'll just keep plugging along as is, before I get fired.

PICKED UP HERE AND THERE

BEFORE the start of the ALS regular monthly meeting last Friday, a group of the boys got into a friendly card game. But much to my enlightenment I spotted PETE HOLISH playing with rubber-bands around both wrists. Doggone I wish that I would have thought of that myself, then maybe I could beat him once in a while.

DUE to the absence of the ALS president last Friday, PAT ROMAN took charge of the meeting. After listening to him pass out all the fatherly advice and teaching to the members I begin to wonder why he hasn't become a daddy yet.

AND was I surprised last Friday. Guess what? I saw HANK HOLISH going out without his better three-quarters. Yessir it was the first time that HANK has been out

without FRANCY ever since July 7th, 1935. But don't worry he behaved alright

SUNDAY I had my first ride with WHITEY TERMANAS in his brand new automobile. And if you ask me it won't be long until SLIM MICKUNAS will no longer possess the crown of being Akron's speed demon. Why I was actually scared.

WELL its all over now. KATIE PUKES and MARY KAST are just like that again.

THE local rubber strike is beginning to take its effect on some of the local lads. CONNIE KUBILIS has started to smoke a pipe. C. "CHICK" PRASPOL has started to play long for match sticks. And HANK HOLISH has started to haul rocks home so he can start building a rock garden.

THE other evening I chanced to drop in to see what BILL DARULIS does with his spare time. And was it a surprise. I found him comfortably seated at a table and cutting out paper dolls. Boy, what is this world coming to?

I'VE been trying to figure out what has come over PETE YENICKY. During the passed few weeks he has been shunning the gang completely. First he's here then he's there, always on the go. Maybe someone is getting after him with a shot gun. I wouldn't be surprised.

HERE'S a thought for Youngstown I've noticed the kids in Akron are beginning to play marbles. The girls are also beginning to play hop-scotch. Maybe there's a possibility there!!!

THAT'S all boys and girls. I better put away my typewriter and scram, before someone gets the idea of striking me.

ONE - SIDED

"I love you, dear!" he softly said. "I know it," she replied. "Your slightest wish is law to me!" She smiled with conscious pride.

"See, darling, at your feet I kneel!" "I see," said she. "That's right!" "Surely such love must touch your heart?"

"Oh, yes, it's touching — quite!"

"I worship you!" he murmured low. "Oh, I know that," she said. "You are my queen, my life, my all!" She tossed her dainty head. And so the love-sick fool went on— Wooing a maid of stone. Why don't young men have sense enough To let such girls alone? V. J. B.

ISSINUOMOJA

šeši moderniški kambariai naujai įstatyti, Sarksauskų name, 6706 Superior ave. Nuoma tik \$30. Klauskit pas P. P. MULIOLIS 6606 Superior Ave.

PARSIDUODA NAMAI

WADE PARK AVE. arti E. 71 St., didelis medinis namas, 2 krautuvas ir trys gyvenimui, pilna kaina \$2400, savininkas 4303 Pearl Rd. SHa. 5801

NEPAPRASTA PROGA

Du moderniški namai, ant vieno loto, kampas E. 80 ir Star avenue (pirma gatvė į pietus nuo Superior), abu už \$4800. Parsiduos ir raskit jei norima. Savininkas 4303 Pearl Rd. SHa 5801

STONIS RESTAURANT

Didžiausia ir Gražiausia LIETUVISKA VALGYKLA

Duodame į stalą skaniausius valgius ir visokius legališkus GERIMUS.

6824 Superior Ave.

GERA ANGLIS

Arco Lump (premium) \$8.95 (Mažiau negu 2 bušeliai pelny iš tono)

Nordic Egg or Lump \$7.65

Majestic \$5.95

Coke \$8.75